

প্রগতি

শব্দ, চিন্তা আৰু মনোৰঞ্জন

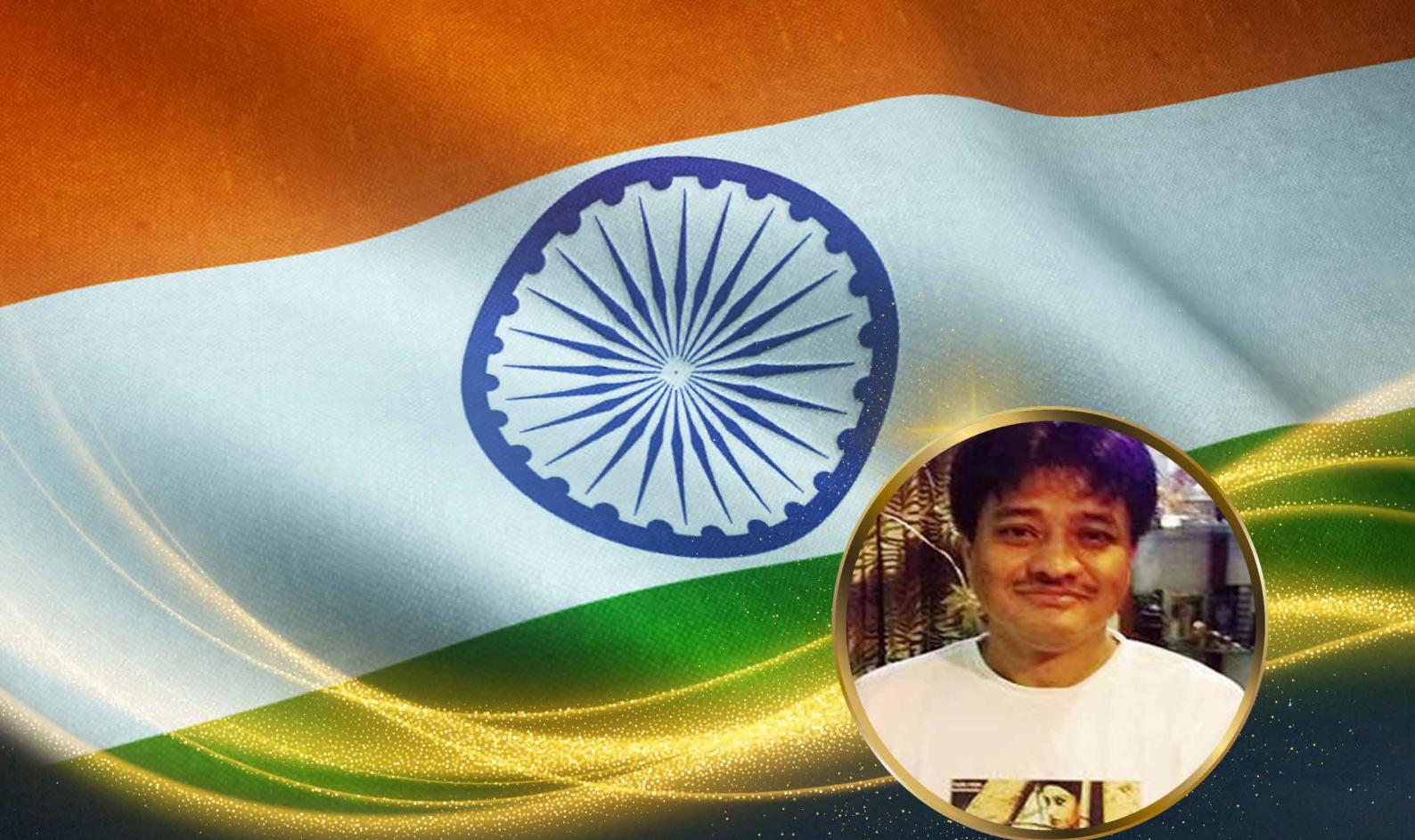
তৃতীয় বছৰ ■ দশম সংখ্যা
আগস্ট ২০২২

আয়োপলক্ষিৰ অংকুৰণ
আৰু জাগৰণঃ
জোনাকী যুগৰ পৰা স্বাধীনতালৈ

নাথযোগীসকলৰ সমাধি প্ৰথা

নীলা খামৰ চিঠি

সংস্পাদকীয় পরিবর্তে

আগস্ট মাহটো প্রতিজন ভারতীয়ৰ বাবে শুভত্বপূর্ণ এখন আধীন দেশৰ নাগৰিক হিচাপে আমি গৌৰৱ কৰো। এই চেগতে আধীনতা আলেক্সনত প্ৰাণ আহতি দিয়া আৰু সংগ্ৰামত ভাগ লোৱা মহান ব্যক্তিলৈ শ্ৰদ্ধা আপন কৰিছো।

আগস্ট মাহতো বহুত্ব দিৱস। আগতে এই দিৱসৰ বিষয়ে একোয়েই গম পোৱা নাছিল সাধাৰণ মানুহো। কিন্তু বিশ্বায়নৰ ফলত এই দিনটোও আজিকালি জকাই চুকৰ মানুহজনেও জানো। এই উৎসৱ আমদানিকৃত বুলি ক'লেও ইয়াৰ ভাল দিশটোহে আমি ল'ব লাগিব। বহুত্ব দিৱসৰ সকলোকে শুভকামনা জনালো।

--- সদানন্দ গগে

প্ৰেগঞ্জ গাত

শব্দ, চিন্তা আৰু মনোৰঞ্জন

তৃতীয় বছৰ ■ দশম সংখ্যা
আগস্ট ২০২২

প্ৰকাশকঃ ড° সঞ্জীৱ নাৰায়ণ
সম্পাদকঃ সদানন্দ গাঁও
সহসম্পাদকঃ মমী নাথ
ডি.টি.পি. : প্ৰণিতা ভৰালী
গ্রাফিক্স, অংগসজ্জাৰ নীলোৎপল গোস্বামী

এ এম টেলিভিশন প্রাঃ লিঃৰ হৈ সঞ্জীৱ নাৰায়ণৰ দ্বাৰা
প্ৰাগ টাৰাৰ, উলুবাৰী, গুৱাহাটী-৭৮১০০৭ পৰা প্ৰকাশিত

Published by Sanjive Narain on behalf of AM Television Pvt. Ltd.
Prag Tower, Ulubari, Guwahati-781007, Assam

সূচীপত্ৰ

আঞ্চলিক অংকুৰণ আৰু জাগৰণঃ
জোনাকী যুগৰ পৰা স্বাধীনতালৈ
হেমন্ত ভাৰতী/০৩
এইবাৰৰ মোৰ তুকী যাত্ৰা
দেৱীকা বৰপূজাৰী/০৬
নাথযোগীসকলৰ সমাধি প্ৰথা
ধীৰেণ নাথ/০৮
বাভা সাধুকথা
বীৰেশ্বৰ বাভা/১০

অসমীয়াৰ সংজ্ঞা বিচাৰি
অতীত আৰু বৰ্তমান
অবিনাশ বৰা/১১
সোঁৱণী যদি নাই
প্ৰদীপ পৰাশৰ/১৩
বানৰ ত্ৰাস
বাহাৰুল ইছলাম/১৪
স্বাধীনতাৰ পতাকা
হেৰম্ব শটকীয়া/১৪

অমৃত মহোৎসৱ
হেমেন হাজৰিকা/১৪
বন্ধুত্ব দিৰসৰ অনুভৱ
তন্দুলী মুচৰ্জা/১৪
ৰঙালাও গচ্ছ আগ
আৰু কঠাল গুটি
জ্যোতিকা কলিতা/১৫
নীলাখামৰ চিঠি
মমী নাথ/১৫

আঘোপলন্ধিৰ অংকুৰণ আৰু জাগৰণঃ জোনাকী যুগৰ পৰা স্বাধীনতালৈ

শেষ ভাৰতী

অসমীয়া ভাষাৰ স্বতন্ত্ৰতাৰ ওপৰত হোৱা আক্ৰমণৰ প্ৰবণতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰি অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বিকাশ আৰু শ্ৰাবণ্ডিৰ বাবে কলিকতাত অধ্যয়নৰত কেইগৰাকীমান অসমীয়া ছা৤ৰ উদ্যোগত ১৮৮৮ চনত অসমীয়া ভাষা উন্নতি সাধিনী সভা, চমুকে অং ভাঃ উঃ সাঃৰ জন্ম হয়। এই সভাই চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰবালাৰ সম্পাদনাত 'জোনাকী' নামৰ এখন অসমীয়া কাকত উলিয়ায়। এই আলোচনীয়ে অসমীয়া সুধী সমাজ তথা অসমীয়া সাহিত্যত এক নতুন আলোড়ন সৃষ্টি কৰিছিল। অৰূপোদয়ৰ জৰিয়তে আৰম্ভ হোৱা সাহিত্যিক নৰজাগৰণে 'জোনাকী'ৰ পাততেই পৰিপূৰ্ণতা লাভ কৰিছিল। চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰবালা, হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী আৰু লক্ষ্মীনাথ বেজৰুৰা আছিল এই কাকতৰ মুখ্য পঞ্চপোক তথা 'জোনাকীৰ ত্ৰিমূৰ্তি'। 'জোনাকী'ৰ প্ৰথম সংখ্যাত এটা কথা স্পষ্ট হৈ পৰিছিল যে ই বাজনীতিৰ পৰা মুক্ত হৈ থাকিব। কিন্তু কালক্রমত স্বাভাৱিকতেই 'জোনাকী'ত প্ৰকাশিত কৰিবাতা, প্ৰাবন্ধ, নিবন্ধ আদিত জাতীয় মুক্তি তথা জাতীয় চিন্তা-চেতনাৰ ব্যাপক প্ৰতিফলন ঘটিছিল। অসমত ব্ৰিটিছসকলৰ আগমনৰ ফলত অসমৰ খলুৱা উদ্যোগ আৰু বাণিজ্যত যি নেতৃত্বাচক প্ৰভাৱ পৰিছিল সেই বিষয়ে 'জোনাকী'য়ে সচেতনতা সৃষ্টি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত কলিকতাল বৰুৱা আৰু কমলাকান্ত ভট্টাচায়ই নিয়মীয়াকৈ অসমৰ অৰ্থনৈতিক অনংগসৰতা আৰু প্ৰগতিৰ ধাৰা সম্পৰ্কীয় নিবন্ধ প্ৰকাশ কৰিছিল। লক্ষ্মীনাথ বেজৰুৰাৰ 'অসম সংগীত', 'মোৰ দেশ', 'বীণ বৰাগী' আদি আৰু অস্বিকাগিবী বায়চৌধুৰীৰ বিভিন্ন বচনাই স্বদেশপ্ৰেমৰ ঢল বোৱাইছিল। এনেদৰেই জাতিৰ আঘোপলন্ধিৰ অংকুৰণ ঘটিছিল আৰু 'জোনাকী'য়ে অসমীয়াৰ সাহিত্যিক তথা সামাজিক চেতনা জাগৰিত কৰি অসমত জাতীয়তাবাদী ভাৰথাৰাৰ জাগৰণ আৰু উন্নৰণত এক বলিষ্ঠ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল।

ভাৰতীয়সকলৰ মাজত বাস্তুলোকীয়া আৰেগ সুদৃঢ় কৰাৰ লগতে অসমতো একত্ৰিত তথা সংগঠিত ৰূপত জাতীয়তাবাদী ভাৰথাৰাৰ সৃষ্টি বলিষ্ঠ ভূমিকা লোৱা অন্যতম আন্দোলনটো আছিল স্বদেশী আন্দোলন (Swadeshi Movement)। স্বদেশী আন্দোলন হ'ল ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ এক উল্লেখযোগ্য অংশ। ১৯০৫ চনৰ বৎসৰ বিভাজনৰ পাছতেই ১৯০৫ চনৰ ৭ আগস্টত কলিকতাৰ টাউন হলৰ পৰা স্বদেশী আন্দোলন আৰম্ভ হৈছিল। ইয়াৰ পূৰ্বে ১৮৮৪ চনত জগন্নাথ বৰুৱাৰ নেতৃত্বত গঠন হোৱা 'যোৰহাট সাৰ্বজনীন সভা'ই বৎসৰ ভঙ্গৰ তীব্ৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। পূৰ্ববৎসৰ সৈতে অসমক সাঙুবিলে অসমৰ ভৱিষ্যত বিপদাপন্ন হ'ব বুলি মতামত আগবঢ়াইছিল। পাছলৈ অৱশ্যে ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ প্ৰৱোচনাত পৰি সভাপতি জগন্নাথ বৰুৱাৰ বৎসৰ ভঙ্গবিৰোধী মনোভাৱ ত্যাগ কৰিছিল। এই সভাই নতুন প্ৰদেশত অসমীয়াৰ অধিকাৰ সংৰক্ষণ কৰিবলৈ দাবী জনাইছিল। পাছলৈ ১৯০৩ চনত মাণিক চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ নেতৃত্বত গঠিত হোৱা 'আছাম এছ'চিয়েচেনে'ও বৎসৰ বিভাজনৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। এইক্ষেত্ৰত অসমক পূৰ্ববৎসৰ পৰা পৃথক কৰিবলৈ ১৯০৭ চনত আছাম এছ'চিয়েচেনে চৰকাৰৰ ওচৰত স্বাৰকপত্ৰ দাখিল কৰিছিল। পদ্মনাথ গোহাপ্ৰিবৰুৱা, অস্বিকাগিবী বায়চৌধুৰী, ত্ৰিশূল বৰুৱা, বৰক্তি বৰা প্ৰমুখ্যে বহুকেইজন স্বনামধন্য ব্যক্তিয়ে আৰম্ভণিৰে পৰা বৎসৰ বিভাজনৰ বিৰোধিতা কৰি আহিছিল। তেওঁলোকে অসমত ইয়াৰ বিৰুদ্ধে প্ৰাচাৰ চলাইছিল। অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ ধূৰুৰী, গোৰীপুৰ, গোৱালপুৰা, গুৱাহাটী, তেজপুৰ, ডিব্ৰুগড় আদি ঠাইত এই আন্দোলনৰ ব্যাপক প্ৰভাৱ পৰিছিল। অসমকেশৰী অস্বিকাগিবী বায়চৌধুৰী আৰু গোবিন্দ লাহিড়ীয়ে গুৱাহাটীৰ ছাত্ৰসকলৰ মাজত বিজেহী সংগঠনৰ জন্ম দিছিল। তেওঁলোকে অসমত স্বদেশী বস্তুসমূহৰ ব্যৱহাৰৰ পক্ষে প্ৰচাৰ চলাইছিল। তাৰ ফলস্বৰূপে অসমৰ মানুহে নিৰ্মখৰ সলনি খাৰ, বেনাৰসৰ চেনি, খলুৱা এড়ী, মুগা, কপাহী আৰু খনী বস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। গুৱাহাটীত এদল ছাত্ৰই সপ্তাহত দুদিন জাহাজমাটত কুলীৰ কাম কৰি উপাৰ্জন কৰা ধন স্বদেশী আন্দোলন দান দিছিল। অসমকেশৰী বায়চৌধুৰীয়ে 'বন্দীৰী ভাৰত' নামৰ এখন বিজেহী নাটকৰ জৰিয়তে আন্দোলনৰ প্ৰচাৰ চলাইছিল। অৱশ্যে চৰকাৰে এই নাটকৰ পাণ্ডুলিপি নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰি তেওঁৰ পৰা বাজেয়াণ্ড কৰে। ক্ষুদ্ৰীৰাম বসু, বাৰিন্দ্ৰ ঘোষ আদিৰ লগত ঘোগাঘোগ কৰি 'সেৱা সংঘ' নামৰ এটা বিপ্ৰবীৰ সংগঠনৰ জন্ম দিছিল। ১৯০৬ চনৰ ৭ চেপ্টেম্বৰত ব্ৰিটিছ বিষয়া ব্যামফিল্ড ফুলাৰক হত্যাৰ উদ্দেশ্যে গুৱাহাটী-শিলং পথত এটা বোমা পুতিছিল। পুলিচে সন্তোষ পাই অস্বিকাগিবীক আটক কৰে আৰু ১৯১৪ চনলৈকে বৰপেটাত অন্তৰীণ বন্দী হিচাপে থাকিবলগা হৈছিল।

১. অসমীয়া ভাষা সাহিত্য কলিকতাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এন্ট্ৰেথও পৰীক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা।

২. কটন কলেজৰ সকলো বিভাগতে স্নাতক মহলাৰ শ্ৰেণীৰ ব্যৱস্থা কৰা।

৩. ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত মৌজাদাৰী ব্যৱস্থাৰ পুনৰ প্ৰয়োগ কৰা।

৪. মাটিত কুবিদিফীয়া বন্দোৱত্তীৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা।

কিন্তু সুব্রাহ্মণ্যকাত 'সুব্রাহ্মণ্য ভেঙ্গী এছ' চিয়েচন' ব নেতৃত্বত এই আন্দোলন যথেষ্টে জনপ্রিয় হৈ পৰিছিল। ফলস্বরূপে শ্রীহট্ট, বিগঞ্জ, শ্রীমাঙ্গল, লখাই, কুমিলি, শিলচৰ আদি ঠাইত জাতীয় বিদ্যালয় স্থাপন হৈছিল।

ভাৰতীয় স্বাধীনতা অন্দোলনৰ ইতিহাসত অসহযোগ আন্দোলন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায়। ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ নেতৃত্বত ১৯২০ চনৰ পৰা ১৯২২ চনলৈ এই আন্দোলন চলিছিল। এই আন্দোলনে অসমখনকো বাৰকৈ প্ৰভাৱিত কৰিছিল। বিশেষকৈ ১৯২১ চনৰ জুন মাহত অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটী গঠন হোৱাৰ পাছতে অসমত এই আন্দোলনৰ জোৰ বাঢ়িল আৰু অতি সোনকালেই ই সৰ্বভাৱতীয় আন্দোলনৰ সৈতে জড়িত হৈ পৰিল। সেই সময়ত অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটীৰ সভাপতি আৰু সম্পাদক আছিল ক্ৰমে কুলখৰ চলিহা আৰু নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ। ১৯২১ চনত মহাজ্ঞা গান্ধীৰ অসম আগমনে এই আন্দোলনক অধিক জনপ্ৰিয় কৰি তোলে। গান্ধীজীৰ আহৰণক্ৰমে জনসাধাৰণে বিদেশী বন্দু আৰু সা-সামৰণী বৰ্জন কৰি সেইবোৰ একেলগে গোটাই জুই লগাই দিছিল। চন্দ্ৰনাথ শৰ্মা, হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা, অমিয় কুমাৰ দাস, মহিবুদ্ধিন আহমেদ আদিৰ নেতৃত্বত অসমৰ যুৱকসকলে চৰকাৰী শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ বৰ্জন কৰি এই আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। তনুপৰি লক্ষ্মীধৰ শৰ্মা, ৰেহিনীকান্ত হাতীবৰুৱা, বিমলাকান্ত বৰুৱা, কনক চন্দ্ৰ বৰুৱা, বেগুন্ধৰ শৰ্মা, তিলক শৰ্মা আদিৰ দৰে স্বনামধন্য ব্যক্তিও এই আন্দোলনৰ বাটকটীয়া হৈ জনতাক নেতৃত্ব দিছিল। ছাত্ৰসকলক অনুসৰণ কৰি-নৰীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ, তৰণ ৰাম ফুকন, কুলখৰ শৰ্মা, বিষুবৰাম মেধি আদি আইনজীবিসকলেও উকালতি ত্যাগ কৰি আন্দোলনত ভাগ লৈছিল। আন্দোলনৰ প্ৰভাৱত গুৱাহাটী, ঘোৰহাট, নলবাৰী, তেজপুৰ, শিৰসাগৰ, নগাঁও, কৰিমগঞ্জ আদি বিভিন্ন অঞ্চলত এই আন্দোলনৰ প্ৰভাৱত জাতীয় শিক্ষানুষ্ঠান গঢ় লৈ উঠিছিল। ১৯২১ চনত গুৱাহাটীত প্ৰথম জাতীয় শিক্ষানুষ্ঠান বাল গংগাধৰ তিলকৰ স্মৃতি 'তিলক সৌৰভী স্কুল' প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। এই আন্দোলনৰ ফলত অসমত কানিব প্ৰচলন একেবাৰে কমি গৈছিল আৰু তাৰ প্ৰভাৱত চৰকাৰৰ সংগ্ৰহীত বাজহৰ পৰিমাণো কমি আহিছিল। আন্দোলনৰ ফলত অসমত খাদী বন্দু জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধিৰ লগতে চাহিদাও বৃদ্ধি পাইছিল। অসমৰ বিভিন্ন চাহ বাগানত নিয়োজিত হৈ থকা বনুৱাসকলে তেওঁলোকৰ ওপৰত চলা ঔপনিৰেশিক শাসন আৰু শোষণৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ জনাইছিল। তেওঁলোকে কেইবটাও হৰতাল পালন কৰি কাম-কাজ বন্ধ কৰি দিছিল। ১৯২১ চনত কৰিমগঞ্জ, চৰগোলা আৰু লংগাই উপত্যকাৰ প্ৰায় ৮০০০ বনুৱাই কংগ্ৰেছৰ নেতৃত্বত একেলগে হৈ ব্ৰিটিছ শাসনৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। পাছত মালিক পক্ষই তেওঁলোকৰ ওপৰত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰাৰ ফলত তেওঁলোক আন্দোলনৰ পৰা আঁতিৰ আহিছিল।

১৯৩০ চনত মহাজ্ঞা গান্ধীৰ আহৰণক্ৰমে সমগ্ৰ ভাৰতত 'আইন আমান্য আন্দোলন' আৰম্ভ হৈছিল। এই আন্দোলনৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য আছিল-ইংৰাজ চৰকাৰৰ সমগ্ৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাটো আচল কৰি তোলা। অসমত হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা, মহম্মদ তৈয়বুল্লা, বিষুবৰাম মেধি, অমিয়কাগীৰী বায়টোধুৰী আদিৰ নেতৃত্বত এই আন্দোলনে ব্যাপকতা লাভ কৰিছিল। অসমৰ জনসাধাৰণ গুৱাহাটীৰ জৰ্জ ফিল্ডত একত্ৰিত হৈ মহাজ্ঞা গান্ধীৰ নেতৃত্ব আৰম্ভ হোৱা লোন আইনৰ প্রতি আনুগত্য প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। সেই সময়ত কলিকতাত পঢ়ি থকা লীলাধৰ বৰুৱাই দাণি যাত্ৰাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু পৰবৰ্তী সময়ত লাহোৰ কংগ্ৰেছৰ সিদ্ধান্ত মতে আইন অমান্য আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী পালন কৰাত অসুবিধাই দেখা দিয়ে। অসমৰ কংগ্ৰেছ নেতৃত্বই ঘোষণা কৰিছিল যে অসম এনে এক বৃহৎ আন্দোলনৰ বাবে প্ৰস্তুত নহয়। তৰণ ৰাম ফুকন, ৰেহিনী কুমাৰ চৌধুৰী, নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ আদি নেতৃসকলৰ আন্দোলনৰ সময়ত কোনো সক্ৰিয়তা নাছিল। আনহাতে, হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা, মহম্মদ তৈয়বুল্লা, বিষুবৰাম মেধি, অমিয়কাগীৰী বায়টোধুৰীৰ দৰে নিষ্ঠারান নেতৃসকলে কোনোমতে সংগঠনৰ কাম-কাজ চলাই বাধিছিল। আন্দোলনৰ বিভিন্ন দিশ চাবলৈ বহুতো সমিতি আৰু উপ-সমিতি গঠন কৰা হৈছিল। এই সমিতিবিলাকৰ উদ্দেশ্য আছিল-পুঁজি বৃদ্ধি কৰা, বিদেশী বন্দু বৰ্জন কৰা, কানি আৰু সুৰাৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰতিবাদ কৰা, শোষণ আৰু দমনমূলক আইনৰ বিৰোধিতা কৰা। অমিয় কুমাৰ দাসৰ দৰে যুৱ নেতৃত্ব ছাত্ৰসকলক আন্দোলনৰ লগত জড়িত কৰিবলৈ চেষ্টা চলাইছিল যদিও প্ৰথম অৱস্থাত আশানুৰূপ সঁহাৰি পোৱা নাছিল। অৱশ্যে ১৯৩০ চনৰ ১৪ এপ্ৰিলত জৰহৰলাল নেহেক আৰু ৫ মে'ত মহাজ্ঞা গান্ধীক পুলিচে ঘেৰাব কৰাৰ প্ৰতিবাদত এক বৃহৎসংখ্যক ছাত্ৰই হৰতালত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। ছাত্ৰসকলে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ বৰ্জন কৰিছিল। ফলস্বৰূপে ইংৰাজে 'কানিংহাম চাৰ্কুলাৰ' জাৰি কৰি ছাত্ৰ আৰু তেওঁলোকৰ অভিভাৱকসকলক আন্দোলনত অংশ লোৱাৰ পৰা বিৰত বাধিছিল। চৰকাৰৰ দোৰী সাব্যস্ত হোৱাসকলক জৰিমনা বিহাৰ লগতে ছাত্ৰ বৃত্তিৰ পৰা তেওঁলোকক বঞ্চিত কৰা হ'ব বুলি ঘোষণা জাৰি কৰিছিল। চৰকাৰৰ এই প্ৰৱোচনমূলক কাৰ্যই ছাত্ৰসকলক আন্দোলনত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ উৎসাহিতহৈ কৰিছিল। ১৯৩০ চনৰ জুলাই আৰু আগস্ট মাহত ক্ৰমে-১৫, ১৮ জুনৰ ভিতৰত ৩, ১১ জুন ছাত্ৰই শিক্ষানুষ্ঠান ত্যাগ কৰে। মদ আৰু কানিব দোকানসমূহ বন্ধ কৰি পেলোৱা হৈছিল। ৫০ শতাংশ ভূমিৰ খাজনা হ্ৰাস দাবীৰে ক্ৰয়কসকলো এই আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰিল। মুঠতে ছাত্ৰ সমাজৰ সবল নেতৃত্বত আইন অমান্য আন্দোলনে অসমত যথেষ্টে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

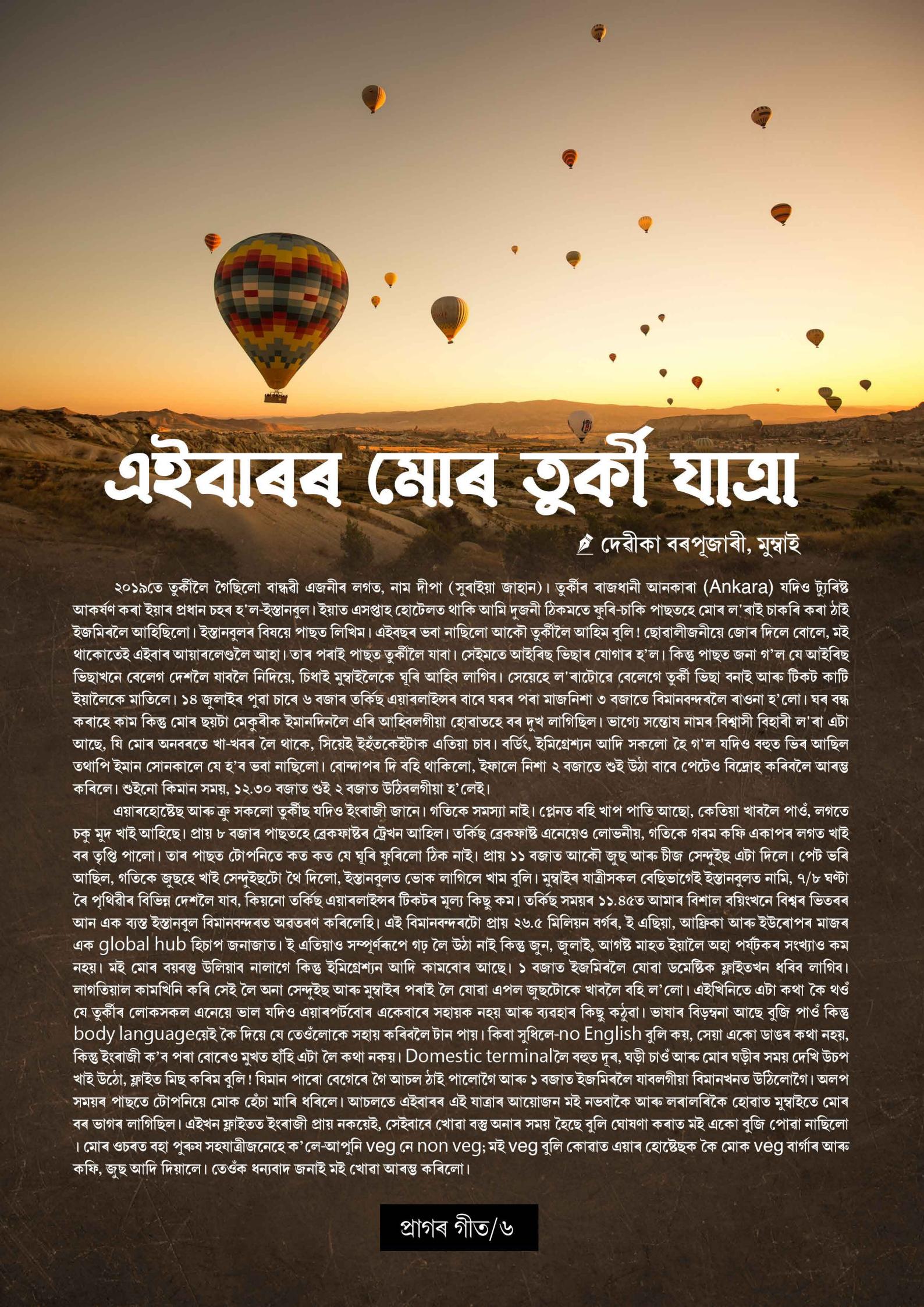
ভাবতত বিটিছ শাসন সমাপ্তি করাৰ দবীত ১৯৪২ চনৰ ৮ আগস্টত মহাত্মা গান্ধীৰ আহোনত ‘ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন’ গঢ় লৈ উঠিছিল। এই আন্দোলনৰ বাণী আছিল-‘কৰিম কিম্বা মৰিম’। সেই সময়ত দ্বিতীয় বিশ্ব যুদ্ধ চলি থকা স্বতেও বিটিছে এই প্ৰতিবাদ ৰোধ কৰিবলৈ সাজু হৈছিল। অতি কম সময়ৰ ভিতৰত ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় কংগ্ৰেছৰ প্ৰায় সমগ্ৰ নেতৃত্বক কোনো প্ৰমাণ অবিহনে কাৰাকন্দ কৰা হৈছিল। প্ৰতিবাদকাৰীৰ বেছিভাগেই কাৰাগাবত আৰু জনসাধাৰণৰ সম্পৰ্কৰ বাহিৰত আছিল। ভাৰতৰ অন্য প্ৰান্তৰ দৰে অসমতো বিশ্বৰাম মেধি, ফখৰদিন আলী আহমেদ, মৌলানা তৈয়বুল্লাহ, দেৱেশ্বৰ শৰ্মা, গোপীনাথ বৰদলৈ, সিদ্ধিৰাম শৰ্মাৰ লগতে আন প্ৰায় আগশাৰীৰ অসম কংগ্ৰেছৰ নেতৃসকলক ইংৰাজ চৰকাৰে প্ৰেপ্তাৰ কৰাৰ লগতে অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটী, জিলা কংগ্ৰেছ কমিটী আৰু অন্যান্য ঐক্যমত্স্যমূহক অৱৈধ ঘোষণা কৰা হৈছিল। সকলো ধৰণৰ সভা, হৰতাল আৰু মানুহৰ সমাগম নিযিন্দা কৰা হৈছিল। অসমত আন্দোলন অহিংসা পদ্ধতিৰে হৰতাল, শোভাযাত্ৰা, সমাৰোহ আৰু পিকেটিং আদিৰ জৰিয়তে আৰম্ভ হৈছিল। জে'লত থকা নেতৃসকলৰ ওপৰত পুলিচৰ অত্যাচাৰে সীমা চেৰাই গৈছিল। ইয়াৰ পৰিণতিতে আন্দোলনটো হিংসাত্মক হৈ উঠে। আন্দোলনকাৰীসকলে চৰকাৰী ঘৰ-দুৰাৰ নষ্ট কৰাৰ লগতে সামৰিক অন্তৰ্শস্ত্ৰ সৰবৰাহী পথসমূহ খৰঙ্গ কৰিছিল। নগাঁও আৰু দৰঙ্গত চৰকাৰী সা-সম্পত্তি খৰঙ্গ কৰাৰ লগতে চৰকাৰী বিষয়াক হাৰাশাস্তি কৰা হৈছিল। গোলাঘাটৰ সৰচপথাৰ, কামৰূপৰ পাণবাৰী, বিড়িয়া, শিৰসাগৰৰ চাফাইত বেলপথ বগুৰকাৰৰ ঘটনা সংঘাতিত হৈছিল আন্দোলনকাৰীসকলক প্ৰশংসিত কৰিবলৈ বিটিছে দমনমূলক নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল। শ শ নিৰপৰাধী লোক পুলিচৰ লাগীৰ কোৰত আহত হৈছিল। নগাঁও, বাঢ়মপুৰ, গহপুৰ, বেৰেজীয়া, চেকীয়াজুলী, পাটাৰকুছি আৰু গোৱালপাৰা আদি বিভিন্ন ঠাইত প্ৰায় ২৭গৰাকী প্ৰতিবাদকাৰী শ্বহীদ হৈছিল। গহপুৰত ১৪ বছৰীয়া সাহসী কিশোৰী কনকলতা বৰচৰা আৰু মুকুন্দ কাকতিকে থৰি ভোগেশ্বৰী ফুকননী, ঠগীৰাম সুত, নিধানু বাজৰঞ্চী, বতন কছাৰী, মনৰ নাথ, হেমৰাম পাত্ৰ, গুণাভিৰাম বৰদলৈ, তিলক ডেকা, বলোৰাম সুত, লক্ষ্মী হাজৰিকা, মদন বাউতা আদিকে থৰি স্বাধীনতাপ্ৰেমী বহু বীৰ-বীৰাংগনা শ্বহীদ হয়। সৰচপথাৰৰ বে'ল দুৰ্ঘটনাৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত কৰি কুশল কোঁৰক ইংৰাজে ফাঁচি দিয়ে। শ শ লোকক জে'লত ভৰোৱা হৈছিল। চৰকাৰে আন্দোলনকাৰী বাইজৰ অসামৰিক অধিকাৰ, বাক-স্বাধীনতা, সংবাদ মাধ্যমৰ স্বাধীনতা খৰ কৰিছিল। আন্দোলনৰ নেতৃসকলক বহিঃবিশ্বৰ সৈতে ঘোষণাগত বন্ধ কৰি দিয়া হৈছিল। জে'লৰ বাহিৰত থকা কিছুমান নেতৃত আত্মগোপন কৰি এই আন্দোলনটো আগবঢ়াই নিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। অসমত এই আত্মগোপনকাৰী সংগঠনৰ নেতৃত্বহন কৰিবলৈ শক্তিৰ চন্দ্ৰ বৰচৰা, মহেন্দ্ৰনাথ হাজৰিকা, জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা, লক্ষ্মীপ্ৰসাদ গোস্বামী, বজনাথ শৰ্মা, গহনচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে। এনে সংগঠন শিৰসাগৰ, নগাঁও, দৰৎ, কামৰূপ, বজালী আদি অঞ্চলত গঢ় লৈ উঠিছিল।

আন একাংশ আন্দোলনকাৰীয়ে বিটিছৰ সমান্তৰালকৈ অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত চৰকাৰ গঠন কৰিছিল। অসমৰ বজালী, তকুৰাখানা, বহা, জামুগুৰি, বাঁহঞ্জনী আদি ঠাইত আন্দোলনকাৰীয়ে গাঁও পথ্যায়ত গঠন কৰি স্থানীয় শাসন ব্যৱস্থা গঢ় তুলিছিল। কংগ্ৰেছৰ নেতৃসকল কাৰাবাস খাতি থকাৰ সময়তে ১৯৪৪ চনত ইংৰাজ চৰকাৰে সৰ্বশক্তি প্ৰয়োগ কৰি আন্দোলনৰ জুই প্ৰশংসিত কৰিছিল।

দেশজুৰি বিটিছে ১৯৪৫ চনলৈকে প্ৰায় দহ সহশ্ৰাধিক নেতোক আটক কৰি কাৰাকন্দ কৰে। তাৎক্ষণিক উদ্দেশ্যৰ ক্ষেত্ৰত ‘ভাৰতত্যাগ আন্দোলন’ বিটিছৰ প্ৰবল দমননীতি, দুৰ্বল সময়ৰ আৰু এক স্পষ্ট কাৰ্যপদ্ধাৰ অভাৱৰ বাবে বিফল হৈছিল। অৱশ্যে দ্বিতীয় বিশ্ব যুদ্ধৰ ব্যয়ৰ ফলত ভাৰতত দীৰ্ঘদিন থৰি শাসন কৰাটো সন্তো নহ'ব আৰু যুদ্ধোন্তৰ কালত কেনেদৰে ভালদৰে আৰু শাস্তৰভাৱে প্ৰস্থান কৰিব পাৰি তাৰ চিন্তা কৰা উচিত বুলি ইংৰাজ চৰকাৰে উপলক্ষি কৰিছিল। কংগ্ৰেছৰ নেতৃসকল কাৰাবাস খাতি থকাৰ সময়তে ১৯৪৪ চনত ইংৰাজ চৰকাৰে সৰ্বশক্তি প্ৰয়োগ কৰি আন্দোলনৰ জুই প্ৰশংসিত কৰিছিল।

উল্লেখযোগ্য যে ভাৰতত্যাগ আন্দোলনে অসমত ব্যাপক প্ৰসাৰ লাভ কৰিছিল। গোপীনাথ বৰদলৈ, ফখৰদিন আলী আহমেদ, বিমলাপ্ৰসাদ চলিহা, গড়ুৰীয়া ডেকা অধিকাৰ, মৌলানা তৈয়বুল্লাহ, অমিয় কুমাৰ দাস, পুষ্পলতা দাস, সিদ্ধিনাথ শৰ্মা, মহেন্দ্ৰ হাজৰিকা, লক্ষ্মী গোস্বামী, জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা, হলথৰ ভুঞ্চা, বৰীন নবীশ, বৰ্জ শৰ্মা, লক্ষ্যথৰ চৌধুৰী, প্ৰভাত শৰ্মা আদি নেতা-নেত্ৰীৰ নেতৃত্বত অসমৰ সহশ্ৰজনৰ ত্যাগ, বীৰত্ব আৰু আত্মবলিদানে ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ ইতিহাসত অসমক এক সুকীয়া গৌৰৱপূৰ্ণ স্থান প্ৰদান কৰে। উল্লেখযোগ্য যে বিদেশী শাসনৰ পৰা ভাৰতক মুক্ত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ‘ভাৰতত্যাগ আন্দোলনে’ নিৰ্ণয়ক ভূমিকা লৈছিল।

এটা বৃহৎ পৰাধীন জাতিৰ আঞ্চলিক অংকুৰণ আৰু জাগৰণৰ ফলস্বৰূপে সৃষ্টি হোৱা ব্যাপক অহিংস গণতান্ত্ৰিক সমুখত টিকিব নোৱাৰি ঔপনিৱেশিক বিটিছ চৰকাৰে উপায়ন্ত হৈ অৱশ্যেত ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগস্টৰ দিনা ভাৰতক পূৰ্ণ স্বাধীনতা প্ৰদান কৰিলো। ভাৰতবৰ্যই সদায়েই নেতৃত্বক আৰু অহিংস নীতিক প্ৰাধান্য দি আহিছে। যি মহান পৰম্পৰা আৰু ঐতিহ্যৰে আমাৰ দেশৰ স্বাধীনতা সংযুক্ত হৈছে আৰু ঐতিহ্য-পৰম্পৰাক অধিক মহীয়ান কৰিবলৈ আমি স্বাধীনতা দিৰসৰ শুভক্ষণত ত্ৰিবংগীৰ তলত সংকলনবন্ধ হোৱাৰ সময়। স্বাধীনতা দিৰস প্ৰত্যেক স্বাধীন জাতিৰ গৌৰৱৰ দিন। বিপুল আনন্দ-উৎসৱৰ দিন। এই পৰিত্ব দিনটোত দেশবাসীয়ে নতশিৰে বাণীয়া ত্ৰিবংগীৰ প্ৰতি সন্মান যাঁচি শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতাৰে স্বাধীনতা লাভৰ ঐতিহাসিক দিনটোক সুৰি অনুভূত কৰে গভীৰ প্ৰতায় আৰু প্ৰেৰণ। মুক্তিযুৰ্জুৰ মহান ভাৰতীয় ঐতিহ্যৰ আদৰ্শৰাজিৰে পুনৰুজ্জীৱিত হৈ হিংসা, বিচ্ছিন্নতাৰাদ আৰু সাম্প্ৰদায়িক শক্তিবোৰক এবংৰীয়া কৰি এখন নতুন ভাৰতবৰ্য গঢ়াৰ সংকলন লোৱাৰ এয়াই উপযুক্ত সময়। ভাৰতৰ স্বাধীনতা যুঁজত যিসকল অসম সন্তানে হাঁহিমুখে মৃত্যুবৰণ কৰি অমৰ হ'ল, যিসকল চিৰদিনৰ বাবে ঘুণীয়া হ'ল, যিসকল মুক্তি সংগ্ৰামীয়ে কাৰাবাসৰ চাৰি বেৰৰ মাজত দুখ-কষ্টৰ মাজেৰে দিন অতিবাহিত কৰিলে, দেশৰ যিসকল বৰেণ্য সন্তান তথা অমৰ শ্বহীদে পৰাধীনতাৰ শিকলি ছিঁড়ি স্বাধীন ভাৰতৰ স্বপ্ন বাস্তৰায়িত কৰিলে সেইসকল মহান মুক্তিকাৰী স্বাধীনতা সেনানীক স্বাধীনতা দিৰসৰ পুণ্য তিথিত সহদয়তাৰে স্মৰণ কৰিছো। জয় হিন্দ।

এইবাবৰ মোৰ তুকীঁ যাএ

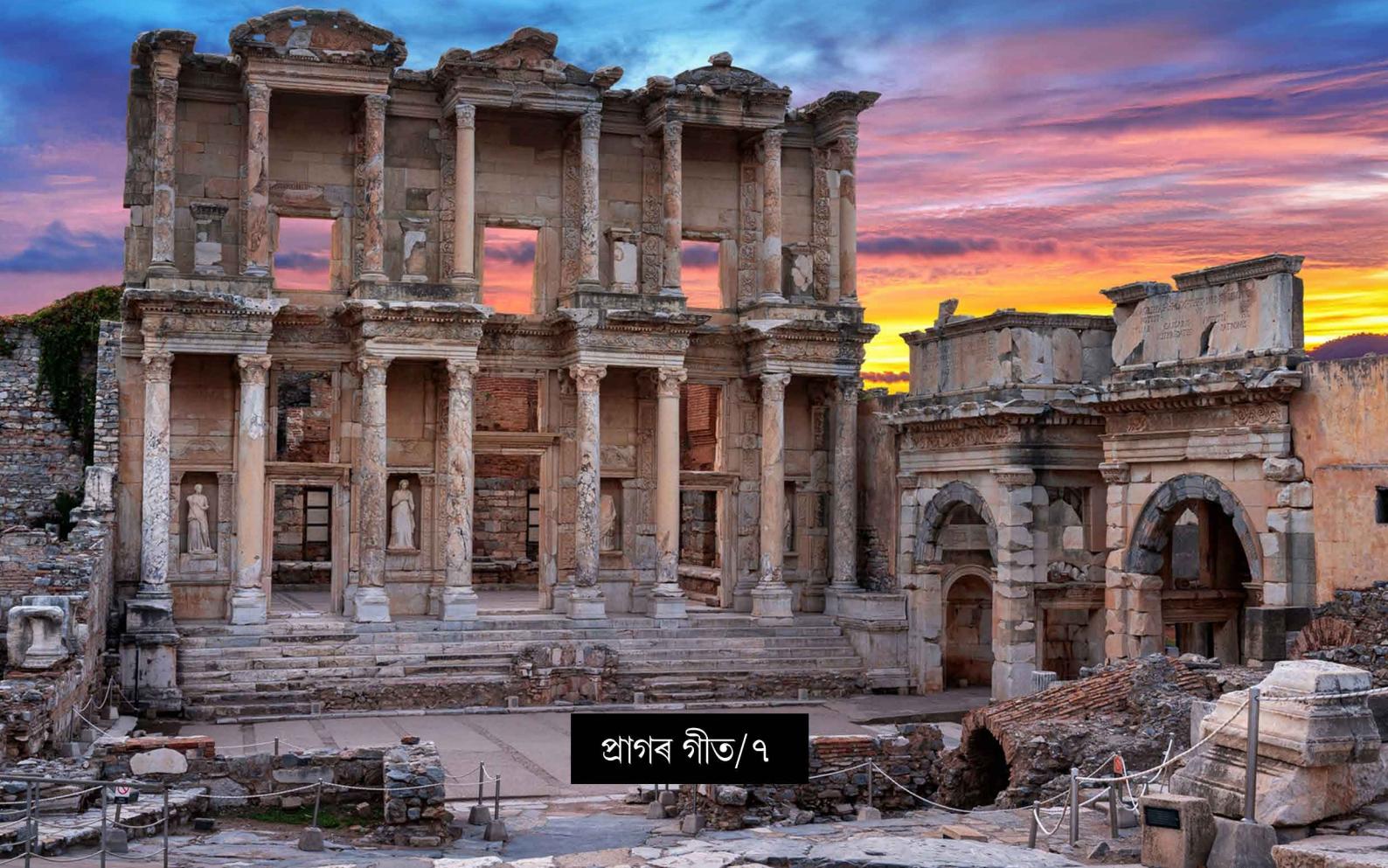
শেখুর দেৱীকা বৰপূজাৰী, মুম্বাই

২০১৯তে তুকীঁলৈ গৈছিলো বান্ধাৰী এজনীৰ লগত, নাম দীপা (সুবাইয়া জাহান)। তুকীঁৰ বাজধানী আনকাৰা (Ankara) যদিও টুর্কি আকৰ্ষণ কৰা ইয়াৰ প্ৰধান চহৰ হ'ল ইস্তানবুল। ইয়াত এসপুহ হোটেলত থাকি আমি দুজনী ঠিকমতে ফুৰি-চাকি পাছতহে মোৰ ল'বাই চাকিৰি কৰা ঠাই ইজমিৰলৈ আহিছিলো। ইস্তানবুলৰ বিষয়ে পাছত লিখিম। এইবছৰ ভৱা নাছিলো আকো তুকীঁলৈ আহিম বুলি! ছোৱালীজনীয়ে জোৰ দিলে বোলে, মই থাকোতেই এইবাবৰ আয়াৰলেগুলৈ আহা। তাৰ পৰাই পাছত তুকীঁলৈ যাবা। সেইমতে আইবিছ ভিজাৰ যোগাৰ হ'ল। কিন্তু পাছত জনা গ'ল যে আইবিছ ভিজাৰখনে বেলেগ দেশলৈ যাবালৈ নিদিয়ে, চিথাই মুম্বাইলৈকে ঘূৰি আহিব লাগিব। সেয়েহে ল'বাটোৱে বেলেগে তুকীঁ ভিজা বনাই আৰু টিকট কাটি ইয়ালৈকে মাতিলো। ১৪ জুলাইৰ পুৱা চাৰে ৬ বজাৰ তৰ্কিছ এয়াৰলাইসৰ বাবে ঘৰৰ পৰা মাজনিশা ৩ বজাতে বিমানবন্দৰলৈ বাওনা হ'লো। ঘৰ বক্স কৰাহে কাম কিন্তু মোৰ ছয়টা মেকুৰীক ইমাদিনলৈ এবি আহিবলগীয়া হোৱাতহে বৰ দুখ লাগিছিল। ভাগ্যে সন্তোষ নামৰ বিশ্বাসী বিহাৰী ল'ৰা এটা আছে, যি মোৰ অনবৰতে খা-খৰৰ লৈ থাকে, সিয়েই ইহাঁতকেইটাক এতিয়া চাৰ। বৰ্তিৎ, ইমিগ্রেশ্যন আদি সকলো হৈ গ'ল যদিও বহুত ভিৰ আছিল তথাপি ইমান সোনকালে যে হ'ব ভৱা নাছিলো। বোন্দাপৰ দি বহি থাকিলো, ইফালে নিশা ২ বজাতে শুই উঠা বাবে পেটেও বিদ্রোহ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলো। শুইনো কিমান সময়, ১২.৩০ বজাত শুই ২ বজাত উঠিবলগীয়া হ'লেই।

এয়াৰহোষ্টেছ আৰু কু সকলো তুকীঁছ যদিও ইংৰাজী জানে। গতিকে সমস্যা নাই। প্লেনত বহি খাপ পাতি আছো, কেতিয়া খাবলৈ পাওঁ, লগতে চকু মুদ খাই আহিছে। প্রায় ৮ বজাৰ পাছতহে ৱেকফাষ্ট ট্ৰেখন আহিল। তৰ্কিছ ৱেকফাষ্ট এনেয়েও লোভনীয়, গতিকে গৰম কফি একাপৰ লগত খাই বৰ তঃপু পালো। তাৰ পাছত টোপনিতে কত কত যে ঘূৰি ফুৰিলো ঠিক নাই। প্রায় ১১ বজাত আকো জুছ আৰু চীজ সেন্দুইছ এটা দিলো। পেট ভৰি আছিল, গতিকে জুছে খাই সেন্দুইছটো থৈ দিলো, ইস্তানবুলত ভোক লাগিলে খাম বুলি। মুম্বাইৰ যাত্ৰাসকল বেছিভাগেই ইস্তানবুলত নামি, ৭/৮ ঘণ্টা বৈৰে পঞ্চাশীৰ বিভিন্ন দেশলৈ যাব, কিয়নো তৰ্কিছ এয়াৰলাইসৰ টিকটৰ মূল্য কিছু কম। তৰ্কিছ সময়ৰ ১১.৪৫তে আমাৰ বিশাল বয়িংখনে বিশ্বৰ ভিতৰৰ আন এক ব্যস্ত ইস্তানবুল বিমানবন্দৰত অৱতৰণ কৰিলোহি। এই বিমানবন্দৰটো প্রায় ২৬.৫ মিলিয়ন বৰ্গৰ, ই এছিয়া, আফ্রিকা আৰু ইউৰোপৰ মাজৰ এক global hub হিচাপ জনাজাত। ই এতিয়াও সম্পূৰ্ণৰকপে গঢ় লৈ উঠা নাই কিন্তু জুন, জুলাই, আগস্ট মাহত ইয়ালৈ অহা পঞ্টকৰ সংখ্যাও কম নহয়। মই মোৰ বয়বস্তু উলিয়াৰ নালাগে কিন্তু ইমিগ্রেশ্যন আদি কামৰোৰ আছে। ১ বজাত ইজমিৰলৈ যোৱা ডেমেষ্টিক ফ্লাইতখন ধৰিব লাগিব। লাগতিয়াল কামখনি কৰি সেই লৈ অনা সেন্দুইছ আৰু মুম্বাইৰ পৰাই লৈ যোৱা এপল জুছটোকে খাৰলৈ বহি ল'লো। এইখনিতে এটা কথা কৈ থওঁ যে তুকীঁৰ লোকসকল এনেয়ে ভাল যদিও এয়াৰপটচৰোৰ একেবাৰে সহায়ক নহয় আৰু ব্যৰহাৰ কিছু কঠুৰা। ভাষাৰ বিড়ৱনা আছে বুজি পাওঁ কিন্তু body languageয়েই কৈ দিয়ে যে তেওঁলোকে সহায় কৰিবলৈ টান পায়। কিবা সুধিলে-NO English বুলি কয়, সেয়া একো ডাঙৰ কথা নহয়, কিন্তু ইংৰাজী ক'ব পৰা বোৰেও মুখত হাঁহি এটা লৈ কথা নকয়। Domestic terminalলৈ বহুত দূৰ, ঘড়ী চাওঁ আৰু মোৰ ঘড়ীৰ সময় দেখি উচ্চপ খাই উঠো, ফ্লাইত মিছ কৰিম বুলি! যিমান পাবো বেগেৰে গৈ আচল ঠাই পালোগৈ আৰু ১ বজাত ইজমিৰলৈ যাবলগীয়া বিমানখনত উঠিলোগৈ। অলপ সময়ৰ পাছতে টোপনিয়ে মোক হেঁচ মাৰি ধৰিলো। আচলতে এইবাবৰ এই যাত্ৰাৰ আয়োজন মই নভৰাকৈ আৰু লবালবিকৈ হোৱাত মুম্বাইতে মোৰ বৰ ভাগৰ লাগিছিল। এইখন ফ্লাইতত ইংৰাজী প্রায় নকয়েই, সেইবাবে খোৱা বস্তু অনাৰ সময় হৈছে বুলি ঘোষণা কৰাত মই একো বুজি পোৱা নাছিলো। মোৰ ওচৰত বহা পুৰুষ সহযাত্ৰীজনেহে ক'লে-আপুনি veg নে non veg; মই veg বুলি কোৱাত এয়াৰ হোষ্টেক কৈ মোক veg বাগৰ আৰু কফি, জুছ আদি দিয়ালো। তেওঁক ধৰ্যবাদ জনাই মই খোৱা আৰম্ভ কৰিলো।

ইন্সানবুলৰ পৰা ইজমিৰ মাথেৰ্ছি ৪৫ মিনিটৰ বাবে সোনকালে আছি পালোছি। মুস্তাইৰ পৰা একো অসুবিধা নোহোৱাকৈ আছি এইবাৰহে মই কিছু বিপদত পৰিলো। কাৰণ বহু বিমানবন্দৰৰে আমাৰ দেশৰ দৰে বিনামূলীয়াকৈ ট্ৰলিখন ল'ব নিদিয়ে। ইয়াতো সেই একেই; ইফালে মোৰ হাতত এটাও তক্রিচ লিবা, ডলাৰ বা ইউৰো নাই, ১৮ ডলাৰত এক লিবা-উপায়হীন হৈ মই মোৰ গধুৰ চুটকেচ আৰু বেগটো টানি (হৃহল আছে যদিও) এটা এঠাইত হৈ আছো, আকো ইটো লৈ আছো। সঁচায়ে মোৰ চকুপানী ওলাৰ খুজিছিল, বেগ টনাৰ কষ্টত নহয়- কোনো এজনেও যে বয়সীয়া মহিজনীক সহায় কৰিবলৈ অহা নাই-সেই বুলিহে! আমাৰ ভাৰতত হোৱা হ'লে কোনোৰা নহয় কোনোৰা আগবঢ়ি আছিলহেঁতেন। মোৰ ল'বা মানৱে ইফালে আগতেই কৈ খৈছিল যে ইজমিৰ এয়াৰপট্টতে কাৰোবাক কৈ WiFi connect কৰাই লৈ মোলৈ ফোন কৰিবা। সি হয়তো গমেই নাপায় ইয়াৰ ভিতৰৰ মানুহবোৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে, কাৰণ চাৰে তিনি বছৰ হোৱা তাৰ বাবে কাৰোবাক কিবা সুধিবলৈ দৰকাৰেই নহয়!... ইফালে আকো EXIT দুটা, এটা domestic যাত্ৰীৰ বাবে আন এটা মানৱে আগতেই কৈ থোৱা মতে নিৰ্দিষ্ট কেফেখনৰ ওচৰত বৈ আছো, তাৰ দেখাদেখি নাই। কেফেৰ ল'বাটোৱে ইংৰাজী নাজানে। আগদিনা নিশা ৩ বজাৰ পৰা আছি কেতিয়া মানৱৰ ঘৰটো পাই, বিছনাত পৰিব পাৰো- তাকে ভাবি আছো, ইফালে সময় গৈ আছে। ক'ব পৰা যে সহায় আহে-আমি কেৱে নাজানো। হঠাতে প্লেনত মোৰ ওচৰত বাহি অহা সেই ভদ্রলোকজন দেখোন! উচিপিচাই থকা মোক দেখি সুধিলৈ কি হৈছে বুলি, ইংৰাজী কোৱা বাবে সকাহ পাই মই মানৱক যে আছি পোৱা খবৰ দিব পৰা নাই আৰু সিয়ো আছি পোৱা নাই-সকলো ক'লো। তেওঁ মোৰ পৰা মানৱৰ নম্বৰ লৈ তালৈ ফোন লগালৈ। লগে লগে ময়ো তাৰ মাত শুনিলো, মানুহজনে speakerত হৈছিল। মানৱে যি ক'লে সেয়াও আচৰিত। সি হেনো Simpark নামৰ বেষ্টোৰাখনৰ কথাহে কেছিল, এই নামৰ কেফে আছে বুলি সি হেনো নাজানেই! যাহওক, সি আছি পালো। এই মানুহজন ইংলেণ্ডৰ, তুকীতে থাকে বাবে ইয়াৰ হাবভাৰ জানে। তেওঁ এইখিনি সহায় নকৰা হ'লে মই সেইখিনিতে কিমান দেৰি বৈ থাকিব লাগিলহেঁতেন-ঠিক নাই।

এয়াৰপট্টৰ পৰা মানৱ থকা ঠাইলৈ ডেৰ ঘণ্টাৰ বাট। ঘৰ পালেহি আমাৰ সময়ৰ গধুলি ৭ বজাত। কাপোৰ-কানি সলাই, মুখ-হাত ধূই মই বিছনাত যি পৰিলো, নিশা ১১.৩০মান বজাতহে সাৰ পাই দেখিলো, ঘৰ এন্দাৰ, মানৱো দেখোন ঘৰত নাই! মই ভাবিলো, পুৱা হৈছে, সি চাগে মই শুই থকা দেখি মাত নলগোৱাকৈয়ে অফিচলৈ গ'ল। তথাপি তালৈ ফোন কৰিলো। সি ক'লে সাৰ পালালৈ, মই তলতে লগৰ এটাৰ লগত কফি খাই আছো, ঘৰলৈ আহি আছো। ইয়াত থকা টেবুল ঘড়ীটো চালো, ১২ বাজিবৰ হ'ল। মানৱ আহিল, লগতে নিশাৰ সাজৰ বাবে খোৱা অৰ্ডাৰো দিলে। খাই বৈ আকো শুলো। এয়া প্ৰথম দিনৰ- 1st day 1st show, বকৰিদিৰ দীঘলীয়া বন্ধ পাইছে বাবে মানৱে মোক লৈ দুদিনৰ বাবে আন এখন ঠাইলৈ ঘাৰলৈ পাছদিনা পুৱা যাম বুলি কৈ থলে। সেই ঠাইৰ কাহিনী পাছত লিখিম।

নাথযোগীসকলৰ সমাধি পথ

ধীরেণ নাথ

প্রাক্তন সভাপতি

(অসম প্রাদেশিক যোগী সমিলনী)

২০১০ চনত অসম প্রাদেশিক যোগী সমিলনীৰ বঙৰা অধিবেশনত অপ্রত্যাশিতভাৱে আৰু সৰ্বসম্মতক্রমে পৰিৱ্ৰ অনুষ্ঠানটোৱ সাথাৰণ সম্পাদক হিচাপে বাইজে আমাৰ কান্ত জাতিটোৰ খতি পৰিব থৰা ভেটিতো পুনৰ গঢ়ি তুলিবলৈ গুৰুদায়িত্ব অৰ্পণ কৰিছিল। সম্প্রদায়টোৱ বাইজৰ আশিস শিৰত লৈ আমিও প্ৰায় আমাৰ পৰিয়াল-পৰিজন, ঘৰ-সংসাৰ, ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ পৰা একপ্ৰকাৰ আঁতৰি থাকি এগৰাকী বৈৰাগীৰ দৰে অসমৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ ভ্ৰমণ কৰিছিলো। উদ্দেশ্যে আছিল আমাৰ মানুহখনিনৰ লগত নিচেই ওচৰৰ পৰা চা-চিনাকি হোৱা, তেওঁলোকৰ সুখ-দুখ হাঁহি কান্দেনৰ সমভাগী হৈ আমাৰ মানুহখনিনৰ অভাৱ-অভিযোগ আৰু সমস্যাসমূহৰ এক সম্যক জান আহবণ কৰা। মোৰ এই ভ্ৰমণ কালত মোৰ একান্ত সাৰথি আছিল মোৰ ব'লৈৰ আৰু পাছলৈ চাফাৰী গাড়ী এখন। সমিলনীৰ মোৰ কাৰ্য্যকালত ৬ বছৰতে মই সৰ্বমুঠ প্ৰায় ২,৬৫,০০০ কিলোমিটাৰৰ ভ্ৰমণ কৰিছিলো। অসমৰ এনেকুৰা এখন জিলা নাই য'লৈ মই সমিলনীৰ কামত এৰাৰো মোৰা নাই, হয়তো বাকী নাই কোনো অঞ্চল য'ত আমাৰ মানুহে বসবাস কৰি আহিছে। এক জনসংযোগ কাৰ্য্যসূচীৰে ২০১১ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত সপ্তাহজোৱা ভ্ৰমণসূচীৰে গৈ বৰাকভেলীত উপস্থিত হ'লোৱে। মোক সংগ দিলে প্রাদেশিক সমিলনীৰ সেই সময়ৰ সভাপতি ড° অৰূপ কুমাৰ বৰাই। প্ৰথমে হাইলাকান্দি তাৰ পাছত কৰিমগঞ্জ আৰু শেষত কাছাৰ জিলাত আমাৰ সমিলনীৰ লগত জড়িত তথা সম্প্রদায়টোৱ গণ্য-মান্য ব্যক্তিসকলক সাক্ষাৎ কৰি কেইবাখনো বাজহৰা সভাত উপস্থিত থাকি কেউখন জিলাতে সংগঠনৰ ভেটি শক্তিশালী কৰি হৈ আহিছিলো।

সেই যাত্ৰা আৰু তাৰ মানুহখনিনৰ মৰম-চেনেহ আৰু সম্মান মোৰ জীৱনৰ এক অবিশ্ববণীয় স্মৃতি হৈ ব'ব। যি কি নহওক সেই যাত্ৰাৰ মোৰ আটাইতকৈ স্বৰূপীয় অভিজ্ঞতা আছিল কৰিমগঞ্জৰ এখন ভিতৰৰা গাঁৰত থকা আমাৰ সম্প্রদায়ৰ প্ৰাচীন সমাধিস্থলী ভ্ৰমণ। ইয়াৰ আগতে মই আমাৰ হিন্দু মানুহৰ সমাধিস্থলী দেখা নাছিলো সেয়ে মোৰ অনিসংৰোধসু মন সমাধিক্ষেত্ৰখন চাৰৰ বাবে আৰু সমাধিৰ গোটেই প্ৰথাটো জানিবৰ বাবে ব্যাকুল হৈ পৰিৱিষ্ট। দেহাদিনা আছিল নৱেম্বৰ মাহৰ ২ তাৰিখ। আমাৰ সংগঠনৰ কেইবাগৰাকীও নেতৃস্থানীয় ব্যক্তিৰ লগত দিনৰ প্ৰায় ১১মান বজাত উক্ত স্থানত উপস্থিত হ'লোৱে। এখন প্ৰকাণ্ড আশ্রম, ভিতৰলৈ সোমায়েই এটা প্ৰাচীন বিষ্ণু মন্দিৰ তাৰে লগত সংলগ্ন হৈ আছে গচ্ছলতিকাৰে পৰিপূৰ্ণ এখন বিশাল সমাধিস্থলী। প্ৰায় ২০০-২৫০ বছৰ আগৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৫০ বছৰ মানলৈকে ব্যৱহাৰ কৰা এশাৰো অধিক সমাধি। উক্ত আশ্রমত উপস্থিত হোৱাৰ পাছতেই আমাৰ সম্প্রদায়ৰ পূৰ্বপুৰুষসকলৰ মৃত্যুৰ পাছত সমাধিস্থ কৰা শেষকৃত্যনৃষ্টানৰ বিষয়ে স্বাভাৱিকতেই মোৰ জানিবলৈ মন গ'ল। বিভিন্ন ধৰ্ম, জাত-কুল, বৰ্ণ আদিৰ মাজত বিভিন্ন বীতি-নীতি পৰম্পৰা আদি অতীজৰে পৰা প্ৰচলিত হৈ আহিছে। ঠিক তেনেদৰে হিন্দু ধৰ্মাবলম্বী লোকসকলৰ মাজতো দশ-সংঞ্চাৰৰ প্ৰচলন আছে, আমাৰ নাথসকলৰ মাজতো আছে। এই দশ-সংঞ্চাৰৰ ভিতৰত অন্ত্যেষ্টিক্রিয়াৰ প্ৰথাসমূহ অন্যতম। এই প্ৰথাৰ ভিতৰত যেনেদৰে মুখাপি কৰি অগ্নিত দাহ কৰা নিয়ম আছে ঠিক তেনেদৰে ভাৰতৰ আধ্যাত্ম জগতৰ প্ৰায় সকলো সম্প্রদায়ৰ সাধু-সন্ত, বৈষ্ণৱ যেনে-দশনামী সন্যাসী সম্প্রদায়, বামানন্দী বৈষ্ণৱ, গৌড়ীয় বৈষ্ণৱ, নাথ সম্প্রদায়, লিঙ্গায়েৎ আদি সকলো পন্থাৰ অনুগামীসকলৰ মাজত মৃতকৰ সমাধি দিয়া নিয়ম প্ৰচলিত হৈ আহিছে। আমাৰ নাথ সম্প্রদায়ত অতীতত আনকি কোনো কোনো অঞ্চলত এতিয়াও সন্যাসী যোগীসকলৰ উপৰি গৃহস্থী যোগীসকলকো সমাধিস্থ কৰাৰ পৰম্পৰা চলি আহিছে আগম সংহিতা নামৰ গ্ৰন্থত উল্লেখ আছে-'যোগ দেহং ভৃত্যুৰ সম্যোগী নৰকঞ্চজেৎ' অৰ্থাৎ যোগসিদ্ধ যোগীসকলৰ মৃতদেহ অগ্নিত দাহ কৰিলে যোগী নৰকগামী হয়। সেয়েহে নাথযোগী সন্যাসীসকলৰ মৃতদেহ কেতিয়াও দাহ কৰা নহয়। বিধিগতভাৱে ধৰ্মীয় আচাৰ-সংহতিৰ মাজেৰে গন্ধ-পুস্ত সহিতে যোগীৰ দেহ সমাধিস্থ কৰা হয়। নাথ সম্প্রদায়ৰ মাজত সমাধি প্ৰথা এটা অতিশয় প্ৰাচীন পৰম্পৰা। কিন্তু সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে নাথ ধৰ্ম পৰম্পৰাত হিন্দু ধৰ্মৰ বিভিন্ন সংক্ষেপসমূহ সোমাই পৰাত বিশেষকৈ বৈষ্ণৱৰ মাৰ্গৰ প্ৰভাৱত আমাৰ অসমতো পূৰ্বৰ আচাৰ-সংহতিসমূহৰ আমূল পৰিৱৰ্তন ঘটাত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সবহসংখ্যক মানুহেই মৃতদেহ অগ্নিত দাহ কৰা প্ৰথাক আঁকোৱালি লৈছে যদিও বৰাক উপত্যকা আৰু নামনি অসমৰ ভালেমান ঠাইত এতিয়াও সমাধি প্ৰথা মতেই মৃতদেহ সংকৰাৰ কৰা হয়। নাথ সিদ্ধসকলৰ সমাধি প্ৰথাৰ উপৰি ভাৰতত আন ভালেমান উদাহৰণ আছে যিবোৰত অন্যান্য সম্প্রদায়ৰ মহাপুৰুষসকলৰ বহুতকে মৃত্যুৰ পাছত সমাধিস্থ কৰা হৈছিল। উদাহৰণস্বৰূপে নিগমানন্দ স্বৰূপতাৰ, বাখাৰমন গোস্বামী, স্বামী স্বৰূপপানন্দ পৰমহংস, সিদ্ধ বাখাৰানন্দ, অৰবিন্দ আৰু সৌ সিদ্ধিনা সত্য সাই বাবাৰ মৃতদেহো সমাধিস্থ কৰা হয়। তামিল সিদ্ধ বাখাৰানন্দই যোগ বলেৰে সমাধি লৈ দেহত্যাগ কৰিছিল। অসমৰ মহাপুৰুষীয়াৰ বৈষ্ণৱ গুৰু হৰিহৰ আতাই জীৱন্ত সমাধি লৈ যোগবলেৰে মানৰ দেহ ত্যাগ কৰিছিল। তেওঁৰ দেহত্যাগৰ বৰ্ণনা কৰি কথা গুৰু চৰিতত উল্লেখ আছে-'পাছে চাইটি বস্ত লৈ নাদ পাৰে বহি পাছে যোগ সাধন কৰিলা। আপোনাৰ আঘা পৰমাঘাত থাপিলা, বোলে লবাহত মই আজি গাঁততে থাকো। তহুতে সমানলৈ মাটি দি যাহক। পাচে আতা সোমাল সিহতে পুতি সমাকৈ গ'ল দিহা-দিহি। গুৰু বাঙ্কি খাই বৈ জুৰত জুহল গুৰিত কয় বাপ মাকত। শুনি আতাই হৈ চাৰিও গঞ্জা চাপি বোলে মেলো ভকত বধ হ'ল। বজাও দণ্ডিব। দুষ্ট ছৰা মাইলে এই বুলি খানি চাই নাই। আশৰ্চ অঙ্গুত হৈ বোলে মানুহ নহয়। সাক্ষাৎ দীঘৰ, ছন্দকৈ নৰভাৱ দেখাই আছিলো। তেওঁক নাজানি নভজিলোঁ, দুৰ্ভগীয়া পাগী আমি।' (পঢ়া-৭৭৯ কথা গুৰুচৰিত)

হিন্দু ধর্মত এনে অগণিত উদাহরণ আছে যিবিলাকত অতীত ভাবতত হিন্দু ধর্মাবলম্বী মানুষে মৃত্যুর পাছত শরদেহ সমাধি দিয়া পরম্পরাও মানি অব্য দেখা যায়। নাথ-যোগীসকলৰ মৃতদেহ ধর্মীয় বৈশিষ্ট্য বক্ষা কৰি মৃতদেহ প্রথমে প্রতীকিভাৱে মুখাগ্নি কৰি পাছত মৃতদেহ ধ্যানমগ্ন পদ্মাসনত বহুবাই স্থান কৰোৱাই গাত ছাই-ভূম সানি শৰীৰটো পোনকৰি বাখিবৰ বাবে ‘খঞ্জেষ্টি’ কৰি গাঁতত বহাই দিয়া হয়। তাৰ পাছত নতুন বন্দৰ, জগমলা, চন্দন, পুল্পমাল্য পৰিধান কৰোৱাই, জলপূৰ্ণ পাত্ৰ, খাদ্য-সামগ্ৰী আদি সমাধিৰ ভিতৰত দি মাটিৰে আচ্ছাদিত কৰি সমানকৈ পুতি পেলোৱা হয়। ইয়াৰ পিছত শিৰলিংগ, বিঞ্চপত্ৰ, পুঞ্চাদি সমাধিৰ ওপৰত অৰ্পণ কৰি মন্ত্রপাঠ কৰা হয়। অৱশ্যে ক্ষেত্ৰভেদে নাথ-যোগীসকলৰ এই প্ৰথাৰ মাজত কিছু সালসলনি দেখা পোৱা যায়।

সমাধি প্ৰথাৰ প্ৰণালীসমূহ :-

- (১) প্ৰাথমিক কৰ্ম-সমাধিৰ পূৰ্বতে মৃত পুৰুষ বা মহিলাক ঘৰৰ বাহিৰ কোনো স্থানলৈ আনি যোগাসনত বহুওৱা হয়। তাৰ পাছত শৰীৰত সুগান্ধি তেল সানি মৃতকক সন্যাসী হ'লে গেৰুৰা আৰু গৃহস্থী হ'লে শুধু বগা কাপোৰ পৰিধান কৰোৱা হয়। ইয়াৰ পাছতে অগৰু, চন্দনৰ প্রলেপ সানি ফোঁট, বন্দৰকৰ মালা, পুৰুষক নতুন উপবীত (লণ্ণণ) পৰিধান কৰোৱা হয়।
- (২) সমাধিৰ স্থান নিৰ্বাচন-নিজ বাসগৃহৰ পৰা নিলগত কোনো শুকান ও ঠাইত সমাধিৰ স্থান নিৰ্বাচন কৰা হয়। মৃতকৰ মুখাগ্নি কৰোতাই পৃথিবীক প্ৰণাম কৰি সমাধিৰ বাবে স্থান ভিক্ষা কৰে আৰু নিৰ্বাচিত স্থানৰ পৰা এচপৰা মাটি কাটি ওচৰত তৈ দিয়ে। ইয়াৰ পাছতে মৃতকৰ কোনো সুস্থান্ত্ৰণৰ আঘৰীয় নতুনা বন্ধু-বান্ধুৰে সমাধিৰ গাঁত খান্দিবলৈ ধৰে।
- (৩) মাটিৰ পৰিমাণ-এজন সাধাৰণ ব্যক্তিৰ বাবে ৪ হাত প্ৰায় ১.২২ মিটাৰ দৈৱ্যৰ মাটি উত্তৰ-দক্ষিণে (দীঘলে) প্ৰায় তিনি হাত মাটি পুৰে-পশ্চিমে (বহলে) আৰু প্ৰায় চাৰে তিনি হাত দকৈ গাঁত খন্দা হয়।
- (৪) সমাধিৰ উত্তৰ দিশত মানুহজনক বহাব পৰাকৈ পুনৰ প্ৰায় তিনিহাত মাটি ভিতৱলৈ খান্দি দিয়া হয় যাতে মানুহজন আগলৈ হাউলি নপৰাকৈ ধৰি বাখিব পাৰে। ইয়াক গৰ্ভগুহা বুলি কোৱা হয়।
- (৫) ঐহিনি কাম সম্পন্ন কৰাৰ পাছত মৃতকক গাঁতলৈ নমাই উত্তৰ গৰ্ভগুহাত পদ্মাসনত বহুবাই দিয়া হয়।
- (৬) মুখাগ্নি বা অগ্নিসংক্ষাৰ-মৃতকক বাহিৰলৈ উলিওৱাৰ পাছত পুত্ৰগণ বা আঘৰীয়ই হৰিখনি নাইবা ওঁম নমঃ শিৰায় ধৰনিৰে স্থান কৰোৱাৰ পাছত সমাধিস্থলীলৈ লৈ আনে। তেতিয়া পুৰোহিতে এটা মাটিৰ ঘটত পৰিঙ্গাৰ পানীত তিল, শিলখা, তুলসীপাত আদি মিহলাই মৃতকক গৰ্ভগুহাত বহুবাই দিয়াৰ পাছত পুনৰ স্থান কৰোৱায়। ইয়াৰ পিছতেই মৃতকৰ মুখত ঘৃতদণ্ডৰে পঞ্চপ্ৰদীপৰ দ্বাৰা মুখশ্পৰ্শ কৰা হয়। উত্তৰ সময়ত পুৰোহিতে বেদমন্ত্ৰ পাঠ কৰে। মুখাগ্নি পৰ্ব সমাপ্ত হোৱাৰ পাছতে গৰুৰ ভিতৰত ধূপ-চাকি আদি জুলাই দিয়া হয় আৰু বহি থকা মৃতকৰ চাৰিওফালে যথেষ্ট পৰিমাণৰ নিমখ ছটিওৱা হয়। ইয়াৰ পাছতে মৃতকৰ চাৰিওফালে মাটি পুৰ কৰি ভুলৱ সমাপ্তৰালকৈ গাঁতটো পুতি পেলোৱা হয়।
- (৭) গৰ্ভদ্বাৰ সংৰক্ষণ-গৰ্ভগুহাত মাটি দিয়াৰ আগেয়ে তাৰ দুৰাবত বাঁহৰ খুটি পুতি দিয়া হয় আৰু তাত তজ্জা নাইবা বাঁহৰ কামিৰ ঢাকনি মাবি দিয়া হয় যাতে সমাধিৰ গাঁত খান্দি শিয়াল-কুকুৰ নাইবা অন্য জন্মেৰ মৃতদেহৰ ক্ষতিসাধন কৰিব নোৱাৰে।
- (৮) সমাধিৰ ওপৰভাগ-সমাধিৰ গাঁত মাটিৰে পুতি পেলোৱাৰ পাছত তাৰ উপবিভাগ চাৰিওফালে হেলনীয়াকৈ বখা হয় যাতে সমাধিৰ ওপৰত বৰষুণৰ পানী জমাই থাকিব নোৱাৰে। ইয়াৰ পাছত এটা মাটিৰ কলহ বা ঘট ওলোটাকৈ শিৰলিংগৰ প্রতীকি ক্ষপত সমাধিৰ মাজত স্থাপন কৰা হয় আৰু তাৰ কাষতে বাঁহৰ সৰু লাঠিট বঙা বা গেৰুৰ কাপোৰ আচ্ছাদন বা পতাকা (ধৰ্জা) আৰ্বি দিয়া হয়। উল্লেখনীয় যে নাথ-যোগীসকলৰ মৃতকক যোগাসনত বহুবাই লৈহে সমাধি দিয়া হয় কোনো ক্ষেত্ৰতেই শুৰাই লৈ দীঘলীয়াকৈ পুতি পেলোৱা নহয়। যোগীক সমাধি কিয় দিয়া হয় তাৰো নিহিত সাৰমৰ্ম আছে যিটো মই পাছলৈ লিখিবলৈ যত্ন কৰিম।

নাথ-যোগীসকলৰ ওপৰোক্ত সমাধি প্ৰথা বাজ্যভেদে বা অঞ্চল বিশেষে তাৰতম্য হোৱা দেখা যায়। আনহাতেন্দি আগতে উল্লেখ কৰাৰ দৰে বৈদিক আৰু বৈষ্ণৱ মার্গৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱাবিত হৈ আৰু বহুক্ষেত্ৰত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ বাবে ক্ৰমাং মাটিৰ নাটনিৰ ফলত অধিকাংশ নাথ-যোগী মানুহৰ মাজত শৰদেহ অগ্নিত দাহকৰা পৰম্পৰা বহুদিনৰ পৰা প্ৰচলিত হৈ আহিছে। বহুতো তথাকথিত উচ্চ বৰ্ণৰ লোকে নাথ-যোগীসকলৰ সমাধি প্ৰথাক এক কুসংস্কাৰ বুলি তচ্ছিল্য কৰিলেও অতীত ভাবতৰ ঝৰি-মুনিসকলৰ দিনৰে পৰা এই প্ৰথা প্ৰচলন হোৱা দেখা যায়।

ବାଭା ସାଧୁକଥା

❖ ବୀରେଶ୍ୱର ବାଭା

ଅସମ ଅନ୍ୟତମ ଜନଗୋଟୀ ବାଭାସକଳର ମାଜତ ଦୂର ଅତୀତରେ ପରା ଗଦ୍ୟ ଛନ୍ଦ ବାଚିକ କଲା ହିଚାପେ ଗଦ୍ୟଧର୍ମୀ ବିଭିନ୍ନ କାହିଁନିର ପ୍ରଚଳନ ହୈ ଆହିଛେ । ଏହି କାହିଁନୀସମୂହ ବଚକର ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହ'ଲେଓ, ସମୟ ଦୂର ଅତୀତ ହ'ଲେଓ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ବାନ୍ତର ଆକୁ ଜୀବନ୍ତ । ଇହାର ମାଜେରେ ଇତିହାସ ତଥା ବାଜନୈତିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାର ସାଙ୍କ୍ୟ ଲାଭ କରିବ ପାରି । ତୁମ୍ଭର ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତି ଆଦିରେ ଆଭାସ ପୋରା ଯାଯା ।

ଲୋକକଥା ବା ଲୋକକାହିଁନୀର ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଏକ ବିଭାଗ ହ'ଲ-ସାଧୁକଥା । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ବେଜବରଙ୍ଗାଇ ସାଧୁକଥାକ ‘ସଜକଥା’ ବା ‘ସନ୍ତ ସାଧୁର କଥା’ ବୁଲି କୈଛେ । ଲୋକସଂସ୍କୃତିବିଦ ଡେଣ୍ଟିଫ୍ଲାଇ ଦକ୍ଷ ଗୋସାମୀଯେ ସାଉଦମ୍ବକଲେ କୋରା ବିଭିନ୍ନ ମନୋବିଜ୍ଞାନଧର୍ମୀ କଥାକ ‘ସାଧୁକଥା’ ବୁଲି କୈଛେ । ଅର୍ଥାଏ ସାଉଦମ୍ବକଲ ବନିଜର କାବଣେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ପରିଭ୍ରମଣ କରିଛିଲ ଆକୁ ତେଓଲୋକେ ଦେଖି-ଶୁଣ କିନ୍ତୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ କରିଛି । ସେଇ କଥା ନିଜର ଦେଶର ମାନୁହର ମାଜତ ପ୍ରଚାର କରିଛି । ମେଯେ ଇହାକ ସାଉଦର କଥା ବୁଲି କୋରା ହୁଏ । ଆନହାତେ ଅଭିଜ୍ଞତାର ପରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇବା ବାବେ ସାଧୁକଥାକ ‘ଅଭିଜ୍ଞାପନିକ କଥା’ ବୁଲି ଅଭିହିତ କରା ହୁଏ । ସାଧୁକଥାକ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣେ ଭାଗ କରି ଦେଖୁରାଇଛେ । ମେନେ ଜଣ୍ଠ ବିଷୟକ ସାଧୁକଥା, ଯାଦୁମୂଳକ ବା ଅଲୋକିକ ସାଧୁକଥା, ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ସାଧୁକଥା, ଟେଟୋନ ଶ୍ରେଣୀର ସାଧୁକଥା, ସମସ୍ୟାମୂଳକ ସାଧୁକଥା, ମୂର୍ଖ ବା ଅଜଳାର ସାଧୁକଥା, ନିର୍ଧାରିତ ଗଢ଼ି ସାଧୁକଥା ଆଦି । ଜଣ୍ଠକ କେନ୍ଦ୍ର କରି ବର୍ଣ୍ଣିତ କାହିଁନୀର ଜନ୍ମକେନ୍ଦ୍ରିକ ସାଧୁକଥା ବୋଲେ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ସାଧୁକଥାର ମୂର୍ଖ ଚବିତ୍ର ହ'ଲ-ଜଣ୍ଠ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ସାଧୁକଥାର ମୂଲ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହ'ଲ ଜନମାଧ୍ୟାବଳକ ନୀତିଜ୍ଞାନ ଦିଯା । ଅସମ ବିଭିନ୍ନ ଜନଗୋଟୀର ମାଜତ ଜଣ୍ଠକେନ୍ଦ୍ରିକ ସାଧୁକଥାର ପ୍ରଚଳନ ଆଛେ । ମୌଖିକ ପରମ୍ପରାତ ଚହକୀ ବାଭାସକଳର ମାଜତେ ଇହାର ପ୍ରଚଳନ ଅଧିକ । ‘ଚିଆଲ ବାଜା’ ସାଧୁଟୋଟେ ଶିଯାଲର ଟେଙ୍ଗବାଲି, ଅରଶେୟତ ବାଘର ହାତତ ପୋରାଲିସିହ ଶିଯାଲେ ମୃତ୍ୟୁକ ସାବିଟିବଲଗା ହେବେ । ଆନହାତେ ‘ବେଂ ବାଜା’ ସାଧୁଟୋ ଅତି ମନୋବିଜ୍ଞନ ଧର୍ମୀ । ଅରଶ୍ୟେ ଏହି ସାଧୁଟୋ ବାଭାସକଳର ଉପରି ଆନ ଆନ ଜନଗୋଟୀର ମାଜତେ ସମାଦୃତ ।

ଯାଦୁମୂଳକ ବା ଅଲୋକିକ ସାଧୁ-କଥାମୂଳକ କୋନୋ କୋନୋରେ ‘ପରୀର ସାଧୁ’ ବୁଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛେ । ଯାଦୁବିଦ୍ୟାର ଦ୍ୱାରା ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ, ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆଦିଯେ ଗୁଣଗତ ବିଶେଷଭାବେ ଆକର୍ଷଣ କରିବ । ବାଭା ଜନମାଧ୍ୟାବଳ ଏଣେ ଧରଣର ସାଧୁକଥା ବିଶେଷଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ‘ଜାଗ୍ରାଂ ମେମାଂ, ତତ୍ରାୟବାଜୁର କାହିଁନୀ, ବିଚ କବମ ଆକୁ କବମ’ ବାଭା ଲୋକକାହିଁନୀର ଯାଦୁମୂଳକ ସାଧୁ । ‘ଜାଗ୍ରାଂ ମେମାଂ’ ସାଧୁଟୋଟେ ମୃତ ଆସ୍ତାର କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବେ । ଆପ୍ରାଇ ଭୂତ ହେ ବାତି କେନେଦରେ ବିଚରଣ କରେ ମେନେ ଜନବିଶ୍ୱାସର ଛବି ଦାଙ୍ଗି ଧରା ହେବେ । ‘ତତ୍ରାୟବାଜୁର କାହିଁନୀ’ ଟୋତ ମାଯା ବିଦ୍ୟାର ଉଲ୍ଲେଖ ପୋରା ଯାଯା । ‘ବିଚ ଲବମ’ ଆକୁ ‘ଆଲି କବମ’ ସାଧୁତ ଯାଦୁର ପ୍ରଭାବ ମନ କରିବଲଗୀଯା । ସାଧୁ ଦୁଟୋଟ ଦା-କଟାବିର ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ମୃତ ପଣ୍ଡ-ପକ୍ଷିକ ଜୀବନ୍ତ କରି ତୋଳା ହେବେ । ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ସାଧୁତ ସୃଷ୍ଟି, ଶ୍ରଷ୍ଟା ଆକୁ ଭିନ ଭିନ ବନ୍ଦର ଉତ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପକୀୟ କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବେ । ବାଭାସକଳର ମାଜତ ପ୍ରଚଳିତ ‘ମୟୁର-ମୟୁରିର ଜନ୍ମ କାହିଁନୀ, ବାଯଖୋ ପୂଜାର କାହିଁନୀ ଆଦି ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ସାଧୁ । ଏନେଦରେ ‘ଟେଟୋନ ଶ୍ରେଣୀର ସାଧୁକଥା ବାଭାସକଳର ମାଜତ ବିଶେଷଭାବେ ଜନପ୍ରିୟ ଆକୁ ସମାଦୃତ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ସାଧୁକଥା ଲୋକମନର ବର ଆମୋଦଜନକ । କାବଣ ଇହାତ ମୂର୍ଖ ଚବିତ୍ର ବା ନାୟକେ ଆନ ଚବିତ୍ରକ ପ୍ରତାବଣ କରେ, ଠାଗ ଦିଯେ । ଟେଟୋନ ବା ଟେନ୍ଟେନ ସାଂଘାତିକ ଧରଣର ଚବିତ୍ର । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ସାଧୁତ ହାଁହିବ ଖୋରାକେ ପୋରା ଯାଯା । ବାଭାସକଳର ମାଜତ ପ୍ରଚଳିତ ‘ଚିଆଲ ବାଜା, ଟେଟୋନ ଆଦି ସାଧୁବୋରେ ଜନମାଧ୍ୟାବଳ ଆକର୍ଷଣ ଲାଭ କରିବଲେ ସମ୍ଭବ ହେବେ । ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ମାଜେରେ ସାଧୁକଥାର କାହିଁନୀର ମାଜତେ ସମାପ୍ତି ଘଟେ । ବାଭା ସମାଧାନ ପ୍ରଚଳିତ ଏଣେ କିନ୍ତୁ ସଂଖ୍ୟକ ସାଧୁକଥା ହ'ଲ-ନଲୁବ-ଚଲୁବ ବୀରବ କାହିଁନୀର କାଚମଣି ଆଦି ।

ବାଭା ଜନଗୋଟୀର ମାଜତ ଆନ ଏବିଧ ସାଧୁକଥା ହ'ଲ ମୂର୍ଖ ସାଧୁ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ସାଧୁକଥାର ମାଜେରେ କୋନୋ ଏଟି ଜାତିର ଲୋକକ ବିଦ୍ୟପ ବା ଟାଟା କରା ହୁଏ । ତେଣେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକର ଚବିତ୍ର ଚିତ୍ର ଅନାମା ବଚକର ମୂର୍ଖ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ । ବାଭାସକଳର ଲଗତେ ଅସମ ଆକୁ ଆନ ଆନ ଜନଗୋଟୀର ମାଜତେ ମୂର୍ଖ ସାଧୁ ପ୍ରଚଳିତ । ‘ବୁଢ଼ା-ବୁଢ଼ାର ସ୍ଵର୍ଗ ଯାତ୍ରା’ ନାମର ସାଧୁଟୋ ବାଭା ଜନମାଧ୍ୟାବଳ ଜନପ୍ରିୟ ସାଧୁ । ତୁମ୍ଭର ମୂର୍ଖ ଜୋରାଇବ ସାଧୁ, ସାଧୁ ମୂର୍ଖ ଆଦି ବାଭାସକଳର ଲଗତେ ଅସମ ଆନ ଆନ ଜନଗୋଟୀର ମାଜତେ ସମାପ୍ତି ଘଟେ । ବାଭା ଲୋକକାହିଁନୀର ମାଜତ ପ୍ରଚଳିତ ‘ଚିଆଲ ବାଜା, ଟେଟୋନ ଆଦି ସାଧୁବୋରେ ଜନମାଧ୍ୟାବଳ ଆକର୍ଷଣ ଲାଭ କରିବଲେ ସମ୍ଭବ ହେବେ । ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ମାଜେରେ ସାଧୁକଥାର କାହିଁନୀର ମାଜତେ ସମାପ୍ତି ଘଟେ । ବାଭା ସମାଧାନ ପ୍ରଚଳିତ ଏଣେ କିନ୍ତୁ ସଂଖ୍ୟକ ସାଧୁକଥା ହ'ଲ-ନଲୁବ-ଚଲୁବ ବୀରବ କାହିଁନୀର କାଚମଣି ଆଦି ।

অসমীয়াৰ সংজ্ঞা বিচাৰি অতীত আৰু বৰ্তমান।

পঁ অবিনাশ বৰা

অসমীয়া জাতি বুলিলে আমি কাক বুজিম। ইয়াৰ সংজ্ঞা নির্ধাৰণ অতি জটিল। কিন্তু বৰ্তমানৰ পৰিস্থিতিত অসমীয়া ভাষা কোৱা আৰু অসমৰ মাটিৰ সৈতে বান্ধ খাই থকা লোকসকলকেই অসমীয়া বুলিব পাৰি। অৱশ্যে খিলঝীয়াৰ সংজ্ঞা অন্য। ভোগোলিক দিশৰ পৰা অসমৰ চৌপাশ পৰ্বত-পাহাবেৰে আৱৰা। তথাপিও ইতিহাসে চুকি নোপোৱা কালৰে পৰা চীন, ম্যানমাৰ, তিবত আদি চৌপাশৰ দেশসমূহৰে সৈতে অসমৰ সম্পর্ক নিবিড়। মন কৰিবলগীয়া যে ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ প্ৰাণ্তীয়স্বৰূপ অসম আৰু অসমীয়া মাজত বিদ্যমান যদিও অসম কোনোকালেই বাজনৈতিকভাৱে ভাৰত ভূ-খণ্ডৰ সৈতে বান্ধ খোৱা নাই। কিন্তু সাংস্কৃতিকভাৱে ভাৰতৰে সংপৰ্ক বাবেই শংকৰদেৱেৰে কৈছিল-

‘ধন্য ধন্য কলিকাল।

ধন্য নৰতনু ভাল।

ধন্য ধন্য ভাৰত বৰিয়ে।’

ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ সোঁত বৈ অহাৰ ক্ষেত্ৰত অসম দেশৰ বজা-মহাৰজাসকলৰ পৃষ্ঠপোষকতাত অসমলৈ হোৱা বিভিন্ন বৃক্ষিখাৰী লোক, ব্ৰাহ্মণ-কায়স্তুৰ প্ৰৱজন উল্লেখনীয়। তদুপৰি শংকৰদেৱেও ভাৰতীয় কৃষি সংস্কৃতিৰ চৌৰে অসমৰ দশোদিশ ফ্ৰাবিত কৰিও এই দেশৰ লোকক ভাৰতীয়কৰণ কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ আৱদান আগবঢ়ায়। অৱশ্যে তাৰ পূৰ্বেই মাধৰ কন্দলিয়ে বাল্মীকীকৃত বামায়ণ অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰি এই বাজনোন দৃঢ় কৈছিল। ‘স্তুষ্টীয় চতুৰ্থ শতিকাত সমুদ্গুপ্তৰ বাজত্বকালত সীমান্তৰত্তী কৰদাতা বাজ্যকপে কামকপৰ গুপ্তবৎশৰ শাসনব্যৱস্থা তথা ভাৰতীয় ইতিহাসৰ লগত প্ৰত্যক্ষ সম্পর্ক ঘটে। তাৰ পাছত কামকপ লাহে লাহে বাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক, আৰ্থিক সকলো ক্ষেত্ৰতে ভাৰতৰ সীমান্তৰত্তীৰ পৰা অন্তৰত্তী হৈ আহিবলৈ ধৰিলে আৰু এই অথৱলৈ ভিন ভিন ভাষা-ভাষী লোকৰ আগমন হ'বলৈ ধৰিলে। অন্যার্থ ভাষা-সংস্কৃতি অধ্যয়িত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত ত্ৰুমশঃ বৰ্মন, শালস্তুন্ত, পাল, চুতীয়া, ডিমাছা বৎশীয় বজাসকলৰ পৃষ্ঠপোষকতাত ভাৰতীয়কৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াও আৰম্ভ হ'ল। ভাৰতীয় আদৰ্শ গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত বৰ্মনবৎশীয় বজাসকলেই পথপদদৰ্শক আছিল। বৰ্মন বৎশৰ প্ৰতিষ্ঠাতা পুষ্যবৰ্মন গুপ্ত সম্রাট সমুদ্গুপ্তৰ সমসাময়িক আছিল বুলি অনুমান কৰা হয়।’ আনন্দাতে, হৰ্যবৰ্ধনৰ বাজত্বকালত কামকপৰ বজা ভাস্তুৰ বৰ্মন তেওঁৰ পৰম মিত্ৰ আছিল। সাতৰাজ মাৰি একবাজ কৰা আহোম বাজত্বৰ শেষলৈ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া প্ৰায় সম্পন্ন হৈছিল। আহোম বাজত্বৰ শেষৰ কালত মোৰামৰীয়া বিদ্ৰোহ, মানৰ আক্ৰমণেৰে জজৰিত অসমীয়াই বানত উটা পিপৰাই খেৰ-কুটা-ডালকে সাবটি জীৱন বৰ্ষকা কৰাৰ অনুৰূপেই ব্ৰিটিছক চপাই ল'লে। প্ৰথমে পুৰন্দৰ সিংহই মানৰ পৰা হাত সাৰিবৰ নিমিত্তে ব্ৰিটিছৰ সহায় বিচাৰিছিল যদিও প্ৰত্যাখ্যান কৰে, কিন্তু অলপদিন পাছতেই মান সৈন্যই কোম্পানী অধিকৃত অঞ্চলত অনুপ্ৰৱেশ কৰাৰ অভিযোগ তুলি অসমলৈ মান খেদিবলৈ আহে। ব্ৰিটিছেও মান খেদিবলৈ আহি ঘোষণা কৰিলে যে অসম আৰু অসমীয়াক উদ্বাৰ কৰিবলৈহে ব্ৰিটিছ আহিছে, ব্ৰিটিছে অসমৰ ভূমিত শাসন কৰিবলৈ আহা নাই। ইতিপূৰ্বে মোৰামৰীয়া বিদ্ৰোহ দমন কৰিবলৈ আহা কেপেছিল ওৱেলছে অসম দেশৰ তলা-নলা বুজিয়েই গৈছিল। গতিকে আধুনিক সমৰসজ্জাৰে সজ্জিত মানক ঘটুৰাৰলৈ ব্ৰিটিছক বেছি বেলি নালাগিল। ব্ৰিটিছে নামনি অসমৰ পৰা দখল কৰি উজনিলৈ আগবঢ়িল আৰু দখলকৃত অঞ্চলসমূহত সামৰিক শাসন বলৱৎ কৰিলে। ১৮২৫ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীৰ দিনা মানে আত্মসমৰ্পণ কৰে আৰু ১৮২৬ চনৰ ২৪ ফেব্ৰুৱাৰীত মানৰ সৈতে কোম্পানীয়ে ইয়াঙ্গাবু সন্ধি কৰে। এই সন্ধিৰ অসমৰ হৈ কোনো উপস্থিত নাছিল। এই সন্ধিৰ কোনো সময়সীমাৰ্থ নাছিল। সেই সময়ত অসমৰ ডা-ডাঙুৰীয়াৰ পৰা আদি কৰি সকলোৰেই আশা পালি আছিল যে ব্ৰিটিছে তেওঁলোকক শাসনভাৰ গতাই ঘৰৰ মানুহ ঘৰলৈ উলটিৰ। পাছে যেতিয়া দেখিলে ব্ৰিটিছে ঘোৱাৰ নামেই নোলোৱা হ'ল আৰু অসমত ব্ৰিটিছৰ শাসনহে প্ৰৱৰ্তিৰ লাগিছে, তেতিয়াহে অসমৰ বৰমুৰীয়াসকলৰ চকু মেল খালে। সৰু-ডাঙুৰ অনেক বিদ্ৰোহ হ'বলৈ উপক্ৰম হৈছিল, ব্ৰিটিছে সিৰোৰ কলিতে মোহৰিলৈ।

স্বাধীনতা আন্দোলনে অসমক ভাবতৰ আঢ়াৰে সৈতে বাঞ্ছি পেলালে। সময় বাগৰাৰ লগে লগে অসমীয়াও ভাৰতীয়ত্বৰ স্বীকৃতি ল'লে। এই প্ৰক্ৰিয়া নিশ্চয় জটিল নাছিল। কিয়নো কিছু পৰিমাণে সাংস্কৃতিক বাক্ষোনোৰে অসম বাঞ্ছি থায়েই আছিল। মহাভাৰতৰ কালৰে পৰা অসমৰ সৈতে এই বাক্ষোন। কিন্তু অসম আৰু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল ভাৰতৰ দৰে বৃহৎ দেশখনৰ এটা ক্ষুদ্ৰ অংশহে। এই অংশৰ নিজা সংস্কৃতিৰ পৰম্পৰাবোৰ স্বায়ত্ত্বাসনৰ অভাৱত বক্ষা কৰা কঠিন হৈ পৰিল। ত্ৰিপুৰা আৰু অসমক বাদ দি আটইহোৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলীয় বাজ্যই জনজাতীয় মৰ্যাদাবে জাতি-মাটি-ভেটি বক্ষা কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ত্ৰিপুৰাই নোৱাৰিলে, ত্ৰিপুৰাত খিলঞ্জীয়াসকল সংখ্যালঘুত পৰিণত হয়। অসমটো অনিয়ন্ত্ৰিত প্ৰৱজনৰ ফলত লাখে লাখে পূৰ্ববংগীয় লোক অসমলৈ আহে। এনে প্ৰৱজনে অসমৰ সাৰ্বৰা ভূমি আৰু জনবসতিবিহীন বৃহৎ অঞ্চল দখল কৰি লয়। স্বাধীনতাৰ পূৰ্বতেই এই সমস্যাটোৰ সমাধান কৰিবলৈ গোপীনাথ বৰদলৈয়ে চেষ্টা কৰিছিল যদিও মুছলিমলীগৰ বাবে নোৱাৰিলে বৰদলৈয়ে লাইন প্ৰথাৰ প্ৰয়োগ কৰি কিছুমান নিদিষ্ট অঞ্চলত এই পূৰ্ববংগীয় মুছলমান লোকসকলক সীমিত বখাৰ পৰিকল্পনা কৰিছিল। অসমৰ মাটি পমুৰাৰ পৰা বেদখলমুক্ত কৰা, একোটা পৰিয়ালক ৩০ বিঘাতকৈ বেছি মাটি দিয়াটো বন্ধ কৰা, জনজাতি এলেকাৰ পৰা পমুৰাক বহিকাৰ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ বৰদলৈয়ে বিধানসভাত গৃহীত কৰিছিল। কিন্তু ১৯৩৯ চনত সকলো প্ৰাদেশিক কংগ্ৰেছ চৰকাৰে পদত্যাগ কৰাত ছাদুল্লাই চৰকাৰ গঠন কৰে, ছাদুল্লাই মুছলিমলীগৰ হেঁচাত লাইন প্ৰথা উঠাই দিবলৈ বাধ্য হয়।

স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে গ্ৰাম্পণৰ বিৰোধিতা কৰি বৰদলৈয়ে প্ৰস্তাৱ আনিলে। মুছলিমলীগৰ বিধায়কসকলে প্ৰস্তাৱৰ তীব্ৰ বিৰোধিতা কৰে। কিন্তু মুছলিমলীগৰ তদনীন্তন দলপতি চৈয়দ ছাদুল্লাই হৃদয়ত হয়তো তেতিয়াও অসমীয়াত্মৰ চাকিগছি দিমিক-চামাককৈ হ'লেও জুলি আছিল, যাৰ বাবে তেওঁ প্ৰস্তাৱ সপক্ষে বা বিপক্ষে ভোটদানৰ পৰা আঁতিৰি থাকে। দলপতিয়ে সমৰ্থন নিদিয়া বাবে বাকীসকল সদস্যয়ো সমৰ্থন কৰিবলৈ সাহ নকৰিলে আৰু প্ৰস্তাৱটো গৃহীত হৈ অসম, প্ৰি পাকিস্তানৰ হৈতে চামিল হোৱাৰ পৰা বক্ষা পৰে।

১৯৪৭ত অসমে স্বাধীনতা পাই, কিন্তু স্বাধীনতাই অসমীয়াত্মৰ বক্ষাৰ আহিলা নহয়। ভাৰতীয় হৈয়ো অসমীয়াৰ মৌলিকত্ব বক্ষা কৰিবলৈ এসময়ত আলফাৰ জন্ম হয়। আলফাৰ সাৰ্বভৌমত্ব দাবী কৰে। কিন্তু ভাৰতীয় সংবিধানৰ আওতাত থাকি সেয়া অসমৰ কথা। কিয়নো ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাতে ভাৰতৰ অখণ্ডতা আৰু সাৰ্বভৌমত্ব বক্ষাৰ কথা কোৱা হৈছে। আলফাৰ জন্মৰ পূৰ্বেই অসম আন্দোলন হ'ল। অসমে ৬টাকৈ মূল্যৰান বছৰ আৰু শত শতজন দেশপ্ৰেমিকক হেৰুৱালে, ঘৃণীয়া কৰিলৈ। তাৰ বাদে অসম আন্দোলনে সঁচা অৰ্থত একো দিব নোৱাৰিলে। তেল শোধনাগাৰ, কলাক্ষেত্ৰ এইবোৰ অসম আন্দোলনৰ মূল লক্ষ্য নাছিল। এইবোৰ লক্ষ্য পূৰণৰ একোটা অংশহে। অসম আন্দোলনে একো দিব নোৱাৰাৰ মূলতে আমাৰ আন্দোলনৰ নেতৃসকলৰে কৃপা। এতিয়া অসমীয়াত্মৰ বক্ষাৰ শেষ আশা কেৱল আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ প্ৰাপ্তিহে। ভাৰতীয় সংবিধানৰ Article-370 ৰ অধীনত অসমে আত্মনিয়ন্ত্ৰণ পাৰে, স্বাধীনতাৰ দৰে অলীক সপোন বাদ দি আকাশত চাঁ পাতিবলৈ এবি এই নেতৃসকলে বাস্তৱসম্মত দাবী লৈ অসমৰ অধিকাৰ সাৰ্বস্তু কৰক, এয়াই সময়ৰো দাবী।

সেৱণী যদি নাই

শ্রী প্ৰদীপ পৰাশৰ

সাম্প্রতিক সময়ত আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ প্ৰতিটো কামেই আধুনিকতাক বাদ দি কৰিব পৰা নাযায়। আমাৰ সাজ-পোছাক, খোৱা-বোৱা, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, কথা-বতৰা এই আটাইবোৰত সময় সাপেক্ষ আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱে আমাক কিছু দিশত যেনেদেৰে আগবঢ়াই নিছে ঠিক তেনেদেৰে অত্যধিক আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱে কিছু ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যাহ্বানৰো সৃষ্টি কৰিছে। তথাপি আধুনিকতাৰ ভাল গুণখনিবে জীৱনক সম্মুক কৰি নিজৰ অস্তিত্ব বিপন্ন নকৰাকৈ আমি জীয়াই থাকিব লাগিব।

আজিকালি আমি কথা-বতৰাই, চালে-চলনে, সাজ-পোছাকে প্ৰায় আধুনিক হৈ পৰিছো যদিও আগৰ কিছুমান পৰিৱেশ, পৰিস্থিতিৰ কথা মনত পৰি মনটো আৱেগবিহুল হৈ পৰে। সৰু কালত যাপন কৰা সহজ-সৰল জীৱন প্ৰণালীবোৰ ক'ত জানো হেৰাই গ'ল। যান্ত্ৰিক জীৱনৰ ধামখুমীয়াত সোমাই আমাৰ জীৱনবোৰ কৃত্ৰিম হৈ পৰিল। আমি দশম শ্ৰেণীলৈকে কোনে অসুবিধা অনুভৱ নকৰাকৈ হাফপেট, হাফ চোলাৰে ভৱিত চেঙেল-জোতা নিপিঙ্কাকৈ স্কুললৈ গৈছিলো। আজিৰ দৰে চিফিল নিয়াৰ কথা বাদেই আমি স্কুলৰ জিৰণিৰ সময়ত দোকানত কিবা এটা কিনি খাবলৈ পইচাই নাপাইছিলো। স্কুল পৰা ছুটীত ঘৰলৈ উভতি আহোতে বাটত কুহিয়াৰ খুজি খোৱা, পথাৰত মাটি মাহৰ ছেই ছিঞি খোৱাৰ কথা পাহৰিব পৰা নাই। কুহিয়াৰ শালত গৰুৰ পাছে পাছে ঘূৰি গৰু খোদা, গৰুৰ গাড়ী চলোৱাৰ আনন্দৰ শিহৰণে আজিও দেহ-মন শিহৰিত কৰে। পথাৰত ভাল ঘাঁঁহ বিচাৰি আনে আহি এৰাল দিয়াৰ আগতেই নিজৰ গৰুকেইটা নি এৰাল দিয়া, সঞ্জীৱা পেট ভৰা গৰুকেইটা পথাৰৰ পৰা লৈ অহা আদি কামবোৰত প্ৰায়তা আছিল যদিও তাত আনন্দ-আমেজৰ লগতে জীৱন যুদ্ধৰ প্ৰশিক্ষণৰ আদিপাঠো সোমায় আছিল। আজিকালি ল'ৰা-ছোৱালীয়ে মাছ দেখে বজাৰত। আমিও আজিকালি বজাৰৰ পৰাই মাছ-তাচ আনো যদিও আগতে আমি কিন্তু নদীত দলঙা বা পাউৰি পাতিছিলো, বহল পানীত দলি-বৰশী পাতিছিলো, পথাৰৰ আলিত বা বাস্তাৰ মুখত বাঁহৰে সজা ঠুঠা আৰু চেপা পাতি মাছ ধৰিছিলো। তদুপৰি বাৰিবা কালত পথাৰ বা নলা-নৰ্দমাত বৰল, কেঁচু বা ভেকুলীৰ টোপ চিলাই বৰশী বাই মাছ ধৰাৰ আমেজৰ কথা আজিও মনত পৰে। মাঘ-ফাগুনত দ' পথাৰৰ মাজত থকা সৰু সৰু নাদ বা পুখুৰী সিঁচি মাছ ধৰাৰ কথা পাহৰিব নোৱাৰো। এইবোৰৰ উপৰি আমি পথাৰত কৰা ধান ৰোৱা, মৰাপাট চিকুগোৱা, সৱিয়হ তোলা, মাছ তোলা আদি কামবোৰৰ কথা আজিৰ আধুনিক চাম মানুহ বা নতুন চামৰ বাবে একেবাৰে নুবুজা অচিনাকি সঁথৰু।

এইবিলাকৰ উপৰি এসময়ত আমি খাই তৃপ্তি পোৱা বস্তুবোৰ আজিৰ সময়ত বুৰঞ্জী হৈ পৰিল। আজিৰ মানুহে জুৰা ভাত, পইতা ভাতৰ তৃপ্তিৰ কথা অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে। বাস্তা-ঘাটৰ কাষৰ দোকানত মম'-চাউমিন খোৱা ল'ৰা-ছোৱালীৰ মুখত আজি আৰু পিঠাগুড়ি, কৰাইগুড়ি, ভজা চাউল, কোমল চাউল আদিৰ সোৱাদ লোৱাৰ অৱকাশ নাইকিয়া হোৱা দি হৈছে। দৈ, গাথীৰ, এঁৰ গাথীৰ বা লাল চাহৰ লগত খোৱা সান্দহ আৰু কৰাইগুড়িৰ আকষণ্যীয় গোন্ধৰ কথা মনত পৰিলে এতিয়াও জিভাৰ পানী পৰে।

আধুনিক হোৱাৰ তাগিদাত মানুহে বহুতো নতুন সংস্কাৰ-সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰি পুৰণা বহুতো সংস্কাৰ-সংস্কৃতিলৈ পিঠি দিছে। কিন্তু আধুনিকতাই আমাক বহু ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই লৈ গ'লেও আমি পাই অহা কিছুমান পৰিৱেশ, খাদ্যৰ সোৱাদৰ কথা, খেতি-পথাৰত কাম কৰাৰ কথা, আচাৰ-অনুষ্ঠানৰ মধুৰ মিঠা স্মৃতি মনৰ পৰা মোহাৰি পেলাব নোৱাৰো। আধুনিকতাৰ তালত তাল মিলাই আমি যিমান আগনাবাঢ়ো পুৰণি দিনৰ পৰিৱেশ-পৰিস্থিতি আৰু আমি জড়িত হৈ থকা তথা কামবোৰ স্মৃতিয়ে মাজে মাজে মনত দেলা দি হৃদয় ভৰাই তোলে। আজিৰ এচাম তথাকথিত আধুনিক ভদ্ৰ লোকৰ বাবে আমি উল্লেখ কৰা পৰিৱেশ-পৰিস্থিতি, কথা-কাম, আচাৰ-সংস্কৃতিবোৰ অচিনাকি যদিও অসমীয়া জাতিক জীয়াই বাখিবলৈ আমি সেইবোৰ আচাৰ-সংস্কৃতিক বুকুৰ মাজত সদায় সজীৱ স্মৃতি কৰি বাখিব লাগিব।

বানৰ এস

শিক্ষক

বৰষাৰ মিৰ্তা বৃষ্টিয়ে কঢ়িয়াই
আশা আৰু সপোনৰ সৈতে বিয়াদৰ টোপোলা
জান-জুৰি, নদ-নদী জলতৰংগেৰে উপচি
সৃষ্টি কৰে প্লারনৰ ত্ৰাস
লাটিঘটি কৰে সহস্রজনক।

ভূমিহীন কৰিছে কাৰোবাক
কৰিছে কাৰোবাক আশ্রয়হীন
আন কাৰোবাৰ জীৱনক লৈ খেলিলে
খেলিলে অনেকৰ আশা আৰু
আলসুৱা সপোনক লৈ।

নিষ্পাপ জীৱ-জন্মৰ প্ৰাণ কাঢ়ি লৈয়ো
ক্ষান্ত নাথাকি ভেটিহীন কৰিছে
তথাপিৰ যেন সান্তুনা নাপায়
প্ৰতিবছৰে সহস্রজনৰ সম্পত্তি নাশ কৰি।

সেউজসনা শস্যবোৰ
জ্যান্ত ডুবাই মাৰে
গৰাখহনীয়াৰ কপ লৈ কাঢ়ি নিয়ে
কোনোবাৰ একমাত্ৰ সম্বলকে।

তথাপি নিষ্ঠুৰ বানৰ নালাগে ভাগৰ
নহয় ক্লান্ত,
নাপায় আমনি সৰ্বহাৰা কৰিও।

অসমীয়াৰ জাতীয় সমস্যা
সমস্যা হৈয়ে ব'ল
ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায় নাপালে গৈ
কত নেতা-নেতী আহিল আৰু গ'ল
আহিৰ আৰু যাব
কিম্বিং পৰিৱৰ্তন নাহিল তথাপি।

দুৰ্বল মথাউৰি বন্ধাৰ প্ৰতিযোগিতাই
কৰিছে জাতিৰ অৱনতি
ঝীৰতী গাইসদৃশ প্ৰতি বছৰে ঝীৰায়
কৌটি কৌটি টকা।

কোনে ভাৰিব দুর্দশাৰ কথা?

স্বাধীনতাৰ পতাকা

শিক্ষক

অমৃত মহোৎসৱ

কাৰ্যকৰী হেমেন হাজৰিকা

বহু জান-জুৰি, মৈ-নিজৰা সাঁতুৰি
বোকা-পানী গচকি
খোজকাঢ়ি কন্টকাকীৰ্ণ পথ
আঁজুৰি অনা স্বাধীনতাৰ পতাকা

কত সপোন বুকুত বাঞ্ছি বাঞ্ছলী কৰি ধৰা
উজ্জলিব বঙ্গীণ স্বপ্ন
পাৰ পাখিত গুঠিম হাদয়
উজ্জলিব লুইতৰ দুয়োপাৰ

সপোনৰ সেই পুৱাৰোৰে আজি ও
বৰকৈ আমনি কৰে

কিছি বোহত বুজি ও নুৰুজো
কাল দুপৰীয়া পথাৰ তৰাং
স্বাধীনতাৰ হাদয় তেজ বঙা হৈ
আগ চোতালত ছটফট কৰে
নিয়ৰৰ টোপালত তেজৰ ফিৰিঙ্গতি সৰে

পাহৰণি হ'ল-
নদী হৈ বৈ যাম সাগৰ ধিয়াই

পৰাধীনতাৰ শৃংখল চিঞ্জি
শান্তিৰ কপৌ দুটি
উৰি যোৱা
অমৃত মহোৎসৱৰ
সৌৱা নিচান উৰিছে।।

ঘৰে ঘৰে গৌৰৰ নিচান
নিচানৰ সন্মান শিৰত লৈ
আমিও গৌৰৰাঞ্চিৎ।।

চেণ্ডন পাতৰ কুঁহিত
আমাৰ ভৱিষ্যতটো
কাৰোবাৰ বৰ্তমান কৰি
এৰি থৈ যাব পাৰিলৈই হ'ব
অমৃত মহোৎসৱৰ
অনন্য নিৰ্দশন।।

বন্ধুত্ব দিৱসৰ অনুভৱ

তন্দুলী মুৰ্চনা

মোৰ এখন ধূনীয়া পৃথিৰী আছে। যিখন পৃথিৰীৰ বাবে মই মৃত্যু নিবিচাৰোঁ। ধূমহাই থেকেচি থৈ
যোৱাৰ পাছত সিংহতে মোৰ চিৰালফটা পথাৰত ছাইয়াই দিছিল সপোন। কৈছিল-'এজনে
কৰা প্ৰৱণ্ঘনাত শেষ হৈ নাযাবি। আমি হ'বলৈ যত্ন কৰিম তোৰ হাদয়ৰ আগোন।' মোৰ অন্য
এটা ভাললগা কথা হ'ল মোৰ সকলো বন্ধুত্ব সম্বয়সৰ নহয়। কঠমানিৰ পৰা প্ৰাপ্তবয়কলৈ
মোৰ বন্ধুত্ব। মোক বুজি পোৱা আৰু বন্ধুত্বক সন্মান কৰিব জনাজনৰ সৈতে গাঢ়ি উঠে সঁচা বন্ধুত্ব
। বিশ্বাসে শাশান যাত্রা কৰাৰ দিনা ইহঁতোৰ নাথাকিলে মই আজিৰ দৰে সাহসেৰে
খোজকাঢ়িবলৈ হয়তো নোৱাৰিলৈঁহেঁতেন। দিশ্বৰক ধন্যবাদ দিবলৈও ভায়া নাই। সঁচা বন্ধুত্বৰ
উপহাৰেৰে মোক ধন্য কৰিলে। আটাহিবোৰ বন্ধু-বন্ধুৰীৰ ফটো ইয়াত নাই যদিও সিংহতে
অভিমান নকৰে। বুজে সিংহত মোৰ অতি মৰমৰ। এই বন্ধুত্বৰ জৰীডাল পিঙ্কোৱাটো এনেয়ে
আমি লগ পোৱাৰ এটা বাটছে। জৰী নিপিঙ্কালেও আমি সদায়ে সঁচা বন্ধু-বন্ধুৰী। আমি বন্ধুত্বৰ
বিশেষ দিনতকৈ লগ পোৱাৰ প্ৰতিটো দিনেই বন্ধুত্বৰ দিৱস বুলি পালন কৰো।

বঙ্গালাও গচ্ছ আগ কঁঠাল গুটি

শেক্ষণ জ্যোতিকা কলিতা

উপকরণ-

১. বঙ্গালাও গচ্ছ কোমল পাত আৰু ঠাবি
২. কঁঠাল গুটি ১৫টো মান
৩. নহুড় ট্রটা
৪. আদা
৫. কেঁচা জলকীয়া ঢটা
৬. শুকান জলকীয়া ঢটা
৭. তেজপাত তিনিখিলা
৮. জিলা গুড়ি আধা চামুচ
৯. জালুক গুড়ি আধা চামুচ
১০. কলাখাৰ আধা চামুচ

প্ৰণালী- বঙ্গালাও গচ্ছ কোমল ঠাবি আৰু পাতবোৰ চাফা কৰি ধূই মিহিকে কাটি ল'ব। ঠাবি দুই-এড়াল অলপ দীঘলকৈও ৰাখিব পাৰে। কঁঠাল গুটিকেইটা প্ৰেচাৰ কুকাৰত বয়ল কৰি ল'ব। নহুড় বাকলি গুচাই অকণমান আদা দি থেতেলিয়াই ল'ব। কেৰাহিটো গৰম কৰি মিঠাতেল চাহ চামুচেৰে তিনি চামুচ দিব। তেল গৰম হ'লে নহুড়, আদা, জিলা, জালুকখিনি দি লৰাই থাকিব মছলাখিনি বঙ্গুৰা হ'লে কাটি থোৱা পাচলিখিনি আৰু কঁঠাল গুটিকেইটা দি ভাজি থাকিব। ভাজি থাকোতে আধা চামুচ কলাখাৰা দি ঢাকোন দিব। মাজে মাজে লৰাই থাকিব। পাচলিখিনি জহি গ'লে একাপ পানী দি উতলাই পানী শুহ গ'লে নমাই থ'ব। পাছত ভাতৰ লগত পৰিবেশন কৰিব।

নীলা খামৰ চিঠি

শেক্ষণ মমী নাথ

অনুভৱ

আকৌ আজি তোমালৈ বুলি লিখিবলৈ বহিছো। তোমাৰ কোনো উন্নৰ নাপালেও মই লিখি যাম আজীৱন, দি যাম মোৰ বুকুৰ বতৰা। যদিও তোমাৰ জানিবলৈ বা বুজিবলৈ আগ্ৰহ নাই। তুমি মোৰ বুকুৰ কাহানিও ডুব নোযোৱা সূৰ্য়তিয়ে হৈ ৰ'বা

অৱশ্যে কষ্ট হৈছে নিজক বুজাওতে ভুল নো ক'ত কৰিলো। অতিৰিক্ত ভাল পোৱাৰ শাস্তি নে অন্য কিবা। আগতীয়াকৈ খবৰ নিদিয়া আলহীৰ দৰে আহি বুকুৰ মাজত ঘৰটো সাজি আঁতৰি গ'লা। ত'তেই নাপালো কি হ'ল? ভুলৰ বাবে কান্দিম নে আঁতৰি যোৱাৰ বাবে কান্দিম, ভাবি থাকোতেই নিজক হেংৰাই পেলোৱাৰ উপক্ৰম হৈছিল। সময়ে জোকাৰি গৈছে। ব্যস্ততাৰ আৰ্ত নিজক লুকুৱাৰলৈ বিচাৰি হাৰি গৈছো। তোমাক মনত পেলোৱাটোও মোৰ বাবে যে এক মিঠা ব্যস্ততা আছিল। তুমি আঁতৰি যোৱাৰ পাছত ভিৰৰ মাজত অকলে আৰু উশাহ লৈ থকা পুতলা এটাৰ দৰে জী আছো। অপেক্ষা মাথোঁ সেই সময়লৈ যেতিয়া তোমাক লগ পাম। তুমি মোক একোয়ে কৈফিয়ৎ দিব নালাগে কিয় আঁতৰি গ'লা। মাথোঁ এবাৰলৈ শিকাই যোৱা বুকুত সজা ঘৰটো ভাঙিলে কেনেকৈ হাঁহি থাকিব পাৰি? কোৱা লগ পাবানে? কেতিয়াৰা সময় হ'বনে এইখিনি বুজাই বা শিকাই যাবলৈ।

অপেক্ষাৰে-
তোমাৰেই কবিতা